

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelik
Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölberg,
Ekstein Bernat, Iulia Leopold
(VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicație. Publicat
mai dese după tariful și invoi-
ală. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 14.)

„GAZETA” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-usul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 78.—Anul LXX.

Brașov, Vineri 6 (19) Aprilie

1907.

U's pentru Români adunările!

Abia s'au pus în mișcare în di-
ferite ținuturi României, pentru ași ma-
nifesta nemulțumirea și a protesta
contra noii încercări de a le cu-
tropi școlăle, și foile adversare și
dau alarmă să se ridice toată puterea
ungurească spre ai zdrobi.

Una din foile cari susțin legături
strânse cu guvernul, „Magyar Ország”,
a scris numai alaltăeri un articol care
dă pe față toată dușmănia ce cloco-
tește în pieptul șovinștilor dela putere.

Preține să se ia măsuri grab-
nice și energice pentru a pune odată
capăt cu temeiul „agitațiilor valahe”.
„Libertatea de înfrunire maghiară, zice,
nu e pentru pogromiști, pentru ucigași,
nici pentru răsvrățitori. Adunări
poporale poate ținea în fiecare stat
de ordine numai acel popor, care
respectează rânduiala și libertatea.
Ungaria însă nu e România, ci un
stat cu rânduială(!) Așteptăm dar dela
ministeriul de interne ca de azi în-
colo să impedeze c'un ordin general
de oprire adunările ce agită în contra
națiunii”.

Și ce credeți că a indemnata cea-
stă foaie să vorbească cu atâta tru-
fie și dispreț? Un caz care s'a petre-
cut Sâmbătă în 131. c. în Hunedoara
unde a fost recrutare în acea zi. S'a
intâmplat cu această ocaziune că doi
flăcăi români după asentare și-au pus
cocarde naționale pe căciuli. Gen-
darmii i-au provocat să le ia jos, ce
s'a și intâmplat. Dar mai târziu le-a
pus iarăși la loc. Atunci au fost are-
stați și duși la primărie de unde au
fost apoi liberați. Firește că s'a adu-
nat popor, care era puțin neliniștit
din cauza aceasta și au intervenit
polițiști și gendarmi ca să facă or-
dine. Revoluția era dar gata, lipsea
numai sângele vărsat. Un italian cu
numele Tullio a fost în aceeași Sâmbă-
tă, când era și zi de târg săptă-
mănal, străpuns de cătră un flăcău
român. Dar faptul n'a fost săvârșit
fiindcă italianul ar fi trecut în tabăra

Maghiarilor, ci Tullio a fost injun-
ghiat din răsunare de țaran pentru că
a sedus pe o soră a sa.

Iute și degradă însă „Magyar-
ország” a luat raportul fals și l'a fo-
losit în contra Românilor, vorbind de
pogrom, de ucigași și de Dumnezeu
mai știe ce.

Locul ucigașilor, exclamă M—g.
nu este la adunări de popor, ci în
temniță. Niște elemente atât de pe-
riculoase trebuie puse sub suprave-
ghierea poliției.

„Români pot să aibă poftă de a
ucide și măcelări, dar noi nu suntem
nici decum dispuși să lăsăm ca Ma-
ghiarii din Ardeal să fie earăși mă-
celăriți.” Valahii vor vedea, că sun-
tem gata să purtăm lupta cu ei pe
viață pe moarte. Nici timpul lui Ho-
ria, nici al lui Iancu nu va mai re-
veni. Tullio va fi ultima victimă al
lui „czinye mintye valah.” În fine
foia maghiară, turbată din cauza văr-
sărei de sânge dela Huniedoara, in-
cepe să amenințe și România de unde
Liga culturală ar pune la cale toate
aceste răzvrățiri.

În ședința de ieri a camerei de-
putatului Ștefan Pop a interpelat pe
ministriul de interne asupra vărsării
de sânge la adunarea populară din
Beiuș. Aici au fost eroii zilei o ceată
de bătași maghiari dintr'o comună
invecinată, cari pentru a sparge adu-
narea au început să arunce cu pietri
și au produs o mare învâlmășală, ră-
nind greu o mulțime de oameni și
facând să curgă sânge. Ei au mai
primit ajutor și din partea gendar-
milor pentru a imprăști mulțimea.
Aceasta le-a fost scopul și le-a și
suceș. Dar „Magyarország” n'a gă-
sit că la Beiuș să se fi făcut revolu-
ție, ci acest „organ distins și respectat
al presei maghiare”, cum i-a zis
numitul deputat, amenință cu glonț
și temniță pe Români pentru bie-
tul Tullio.

Asta-i logica politiceii pătimase,
care ori cum ar fi și s'ar judeca lu-
crul, numai la un bun sfârșit nu va duce.

Adunări de protestare.

Săptămăna trecută a fost deasemenea
bogată în manifestațiuni de protestare în
contra proiectului Apponyi.

În 9 Aprilie s'a ținut o adunare po-
porală de protestare în *Hafag* sub presi-
diul d-lui Mihail *Bontescu*. Au participat peste
3000 de Români, cari au protestat cu toată
hotărârea contra proiectului școlar.

— În 11 Aprilie s'a ținut o mareă
adunare în *Teaca* (comitatul Clujului) sub
presi-
diul d-lui adv. Dr. Eugen *Bran*. Au
 luat parte la 3000 Români, votând o re-
soluțiune energică.

— În 12 Aprilie s'a ținut o adunare
imposantă în *Caransebeș*. Au luat parte la
4000 Români. Intre alți oratori a luat cu-
vântul și dep. Dr. A. *Vlad*.

— În 14 Aprilie s'a ținut o frumoasă
adunare sub presi-
diul d-lui Sever *Barbu* în
Reghinul-săsesc.

— În aceeași zi s'a ținut la *Lugoj* o
mareă adunare sub presi-
diul d-lui Dr. V.
Branisce.

— În 16 Aprilie a avut loc o adu-
nare de protestare în *Vinul-de-jos*, sub pre-
sidiul d-lui T. L. *Albini*.

Adunarea din Mociu.

(Raport special.)

În 16 l. c. s'a ținut în *Mociu* adu-
narea populară a *cercului electoral al Co-
jocnei*, în contra proiectului de lege cu
privire la școlăle noastre confesionale. S'a
adunat mulțime de popor din mijlocul
Câmpiei, preoțimea cu puține excepțiuni a
fost de față, asemenea și inteligența. S'a
așteptat că chiar aici unde e românimea
mai compactă să fie mai bine reprezentată,
(causa lipsa de organizare). Cu toate ace-
tea ca început s'a adunat destul. Să putea
ceti de pe fețele tuturor însuflețirea și
dragostea, ce o are Românul față de limba
și așezămintele sale culturale. În ceea ur-
mătoare voesc pe scurt a vă descrie pro-
cesul verbal ce s'a luat la aceea adunare
și rezoluția bărbătească și demnă de po-
porul român de pe Câmpie, ce s'a
votat.

La orele 11 a. m. ne-am adunat cu
toții în curtea parohială, unde am văzut
postați vre-o 40 gendarmi spre a susține
ordinea, după cum s'a exprimat autorită-
țile, deși insinuările adunării d-nii Dr.
Victor *Moldovan* avocat și Ioan *Dan* me-
dic ambii din Mociu, au luat asupra dăn-

șilor toată responsabilitatea pentru susți-
nerea ordinii.

Să constituie biroul aclamându-se de
președinte M. On. Domn Andrei *Voda*, v-
protopop onorar și paroch gr. cat. în Or-
menișul de Câmpie, iar de notar a adu-
nării on. Emiliu *Pop* preot gr. cat. în
Cistelec, iar de membrii verificatori On.
Basiliu *Hopartean* preot gr. cat. în Gă-
dălin și Basiliu *Micușian* preot gr. cat. în
Frata.

Președintele în o vorbire scurtă dar
însuflețită expune programul zilei și des-
chizând adunarea între acclamările popo-
rului ia cuvântul d-l Dr. Ștefan *Morar*
advocat în Cluj. Acesta desvoltă cu însu-
flețire situația politică din patrie, apo-
strofază ținuta nedemnă a multor deputați
detași din majoritatea parlamentară față
de deputații partidului nostru național, ac-
centuează slăbiciunea majorității parla-
mentare, de a scoate la isbândă steagul
ce a desfășurat, adevă de ași ajunge pro-
gramul de partid și după ce în direcția
pretenșiunilor de drept public acea ma-
ioritate nu isbuteste; ține să seducă opinia
publică a țării încercând aducerea de legi
jicnitoare autonomiei bisericeii noastre, și
omit cu încălcarea promisiunii de a intro-
duce sufragiul universal, sub a cărui fla-
mură au invins în campania electorală
trecută.

Ironisează fin stăpânirea pentru in-
grijirea părintească arătată la ocazii de
meetingurile populare ale noastre, scoțând
în relief că nu a fost de loc trebuință de
un așa mare aparat de gendarmi, sciind
că poporul nostru e leal, iubitor de ordine
și ținător de lege.

Exprimă dorința poporului român că
precum jertfește avut și sânge pentru pa-
trie să se bucure de drepturile și scutul
legilor fundamentale (Din popor: așa-i po-
tim.) Desvoltă pe larg introducerea sufra-
giului universal.

În fine roagă poporul adunat să-și
dee verdictul neinfluențat de nime, că ade-
vărat e sau ba: că frunțașii poporului ro-
mân reprezintă voința poporului țaran și
că nu sunt seducătorii poporului. (Din po-
por: nu, eime vreau binele și ținem cu ei.)

Ridică vitejia și calitățile excelente ale
poporului român, cum și alipirea cătră pa-
trie și dorința de a trăi cu Maghiarul ca
cu fratele mai mare în bună înțelegere.

Accentuează că bisericile române au
ocrotit în trecut poporul român, și au a-
ceeași menire și în viitor, fiind ele scuti-
toarele credinței și mamele existenței noastre
naționale.

Era pe la patru ceasuri dimineața,
soarele numai ce să arătase la marginea
cerului, razele lui încă slabe, abia încăl-
zeau pământul și băteau drept în geamul
lângă care dormea Dumitru viitorul bo-
goslov, acuma însă un băiețel mic și si-
abuț, de vr'o șapte ani.

Ușa odaiei în care dormea el se de-
schise încet și se arătă diaconița, fe-
mee mică și sbârcoită la față, dar cu niște
ochi așa de blânzi că-ți făceau bine când
o priveai. Se apropie încet de patul în
care dormea dus copilul; îi era milă să-l
scoale, îl privea și nu se îndura să-i strice
somnia.

Dragul mamei, șoptea ea, unde-ai să
mai fi mâne!

Ei care numai odată fusese la Chi-
șinău, i-se părea că a trăi acolo este mai
rău decât în lad.

— Dar trebuie, urmă ea, părintele se
supără.

Apoi încet încet a pus mâna pe bur-
nuzul vechiu cu care era învelit băiatul
și i-a zis:

— Școală Mitșor, școală draguță,
azi te duci cu tată-tău la școală.

Vorbea, dar lacrimile îi curgeau șu-
roiu din ochi pe față-i slabă și cădeau
jos. Copilul îndată a ridicat capul de pe
perină uitându-se cu mirare la mă-sa care
nu-l sculă nici odată așa de devreme.

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Murgul sare și nechează...

Murgul sare și nechează,
Luna după nori răsare...
— Doamne, Doamne -- alungă norii
Să mă duc la mândra 'n vale!...

...Codrii creștetul și-l mișcă,
Apa-și tremură argintul...
— lăt-o colo cum m'asteaptă!
Du-mă, murgule, ca vântul!...

...Printre nori, cu aripi rupte,
Ca nebună fuge luna...
— Multe fete-or fi frumoase,
Dar ea tine nu-i nici una.

I. Costa.

Despărțirea.

Des de dimineață în ograda și în
casa părintelui Grigore, diaconul satului
Păulești, era o mișcare și o alergare ne-
pomenită. Toți, dela mic până la mare,
nu-și vedeau capul de trebi. Astăzi se ho-
tărise Sfinția-sa să plece la Chișinău să-și
ducă băiatul la școală.

— Și ce ți-a venit în gând Sfinției-
tatea, zicea mama Nastasia diaconița, să
te duci tocmai azi? Nimica nu-i gata, co-
pilul n'are nici cioboate măcar în picioare,
cămășuicii are numai vr'o trei, și pâne
n'am făcut săptămăna aceasta. Biata mamă!
Ii era jale și milă de pornirea copilului.
Cum? Să nu-l vază o zi două, o săptă-
mână, o lună! Dar este cu puțință? Ea
care nu-l lăsa din ochi și când nu-l vedea,
se temeă să nu fi pășit cine știe ce! Și
acum să-l bage la învățătură! „Doamne,
gândea ea, să fie părintele învățat nu
mi-ar parea rău, dar așa, Sfinția-sa nici
n'a văzut seminarul în ochi și poftim, vrea
să facă din Dumitru popă cărturar. Par'că
aceia's mai buni! Se poate să te faci
popă și fără să înveți mult la ciaslov, nu-
mai glas trebuie”.

— Diaconițo, răspuse părintele Gri-
gore, nu spune prostii, și cată-ți de treabă,
voesc să fie băiatul preot, m'am hotărât
și destul.

Ce putea să mai spue mama Nasta-
sia? Ea numai înghita lacrimile și lucra,
lucra de-i curgeau sudorile.

Puțini preoți de aceștia sunt acuma
pe la noi, găsești doi trei bătrâni cari
așteaptă moartea cu nerăbdare. Ce știu,
știu dela părinți cari și ei nu știau decât
ceaslovul și psaltirea. Poporul iubea pe

acești preoți cari purtau ca și dânsul
sarcina sârcoiei și nu se deosibeau de dânsul
mai prin nimica. Și preoții săraci nu
desprețuiesc pe poporeni și nu-i socot nu-
mai ca pe niște mușterii. Cu minți sunt
preoții cei vechi și buni la inimă, gata să
ajute pe cel nenorocit cu ce pot; ei erau
tot odată și cei mai buni gospodari din
sat, fiind din cei mai harnici. Acuma nu
mai vezi pe preot ținând coarnele plugu-
lui cătu-i hăul! Acum țărani desprețuesc
pe popii bogoslovi, cum se chiamă pe la
noi cei ce au făcut seminarul și cari nici
a vorbi cu norodul nu mai știu, atâta s'au
rusit de tare.

Cu toată ura ce au preoții cei vechi
împotriva învățăturei, privilegiile bogos-
lovilor sunt așa de mari încât ei cu vrute
cu nevrute își dau copiii la școală ca să-
pue în stare a căpăta și ei vre-un pihod
mai mare și mai mănos. Ce-i de făcut?
Suferințele te scot dela o vreme din răb-
dare. Tot de această părere era și bătră-
nul Grigore, când voia să împuțineze spinii
din drumul fiului său.

— Diaconițo gata-i tot? întrebă Sfin-
ția-sa.

— Gata, răspuse ea din pod, hodo-
rogind prin niște străchini și ulcioare.

— Să mâncăm și la drum, că ziua
trece soarele n'asteaptă, zise părintele.

Poporul cu mare însuflețire aclamează pe vorbitor strigând »una suntem cu deputații, preoții și fruntașii noștri, aceia ne vreau binele și drepturile noastre și cerem toate drepturile ce ne compet«.

Al doilea la cuvânt vine d-l Vasile Lucaciu rigorosant în drept din Șişești, care cu un entuziasm tînăr vorbește despre legea, care voeste să o aducă d-l ministru referitoare la școalele noastre confesionale, arată pericolul ce ar veni cu primirea acestui proiect prin care și-ar pierde limba lui și aducând învățători străini de neamul nostru, ar ajunge poporul acolo să nu se mai poată înțelege cu conducătorii săi firești cu învățătorii săi. Dorește ridicarea salarelor învățătorilor, dar fără știrbirea autonomiei bisericilor noastre. Arată că precum ori ce popor numai în limba sa maternă se poate cultiva, așa și poporul român aici în mijlocul Câmpiei mai ales unde românimea e mai compactă, numai în limba sa maternă, adică în limba română să poate cultiva; altcun în loc de înaintare va ajunge la regres și în loc de luminare va trebui să orbească în întunec, acum când toată lumea tinde spre înaintare în cultură. Pretindem dela d-l ministru să-și retragă acest proiect jicitor pentru poporul român.

Poporul cu însuflețire ascultă pe vorbitor zicând că nu ne lăsăm școalele și d-l ministru să-și retragă acest proiect.

Ne mai anunțându-se nimeni la cuvânt și programul fiind exhaustat d-l Dr. Stefan Morar cetește următorul proiect de rezoluțiune, care s'a primit cu însuflețire de toți cei prezenți.

Rezoluțiune:

Adunarea respinge cu indignare injuriile, ce le fac în discuții mulți membri ai majorității parlamentare poporului român, pre ai cărui conducători firești îi apostrofează de trădători de patrie și de seducători,

și să provoacă la faptul istoric, că poporul român de sub coroana Sf. Stefan în toate timpurile și-a jertfit cu drag sângele pentru tron și dinastie și pentru întărirea iubitei noastre patrii.

Prin urmare e justă pretenziunea noastră ca acei membri ai majorității parlamentare cari ne-au adus atâtea injurii să-și schimbe tonul față de noi și conducătorii noștri, deputații partidului național din parlament, cărora pentru că reprezintă cu demnitate și sinceritate dorințele poporului român, le exprimăm prin acesta în general și particular unui fiecăruia deplina noastră încredere.

Așteaptă poporul român să se sălășuiască în sfatul țării pentru binele și fericirea patriei spiritul echității adevărate, pentru că utopia unității naționale e în contradicție cu firea federativă a acestei patrii, și forțarea ajungerei acestei unități nu duce la fericire ci la desastrul popoarelor ce o constituiesc, ba chiar la ruina statului și

1) Adunarea pretinde dela guvern să-și împlinescă angajamentul, pe baza căruia a ajuns să cărmuiească țara, adică să prezinte fără preget proiectul de lege despre sufragiul universal, și făcându-o aceasta să-și considere misiunea primită dela țară de terminată.

2) Pretinde această mare adunare dela guvern să lase la alt guvern aranjarea prin legi a altor chestii ce nu cad în cadrul acestui guvern de tranziție; și pretinde să se execute legile fundamentale, pe

a căror bază ne este edificată și fără care nu poata exista constituția țării și în fine

3) Pretinde adunarea în deosebi ca guvernul să retragă proiectul referitor la salarizarea învățătorilor școalelor confesionale;

pentru că acest proiect țintește la încălcarea autonomiei bisericilor noastre, autonomie sancționată prin legi fundamentale, și prin jurământul Majestății Sale regelui apostolic și împăratului Francisc Iosif I;

pentru că acest proiect țintește la răpirea și nimicirea școalelor noastre, pe cari înaintășii noștri cu atâtea jertfă le-au întemeiat și pe cari cu atâtea jertfă le susținem astăzi noi;

pentru că acest proiect ne zădărnicește începutul ce am făcut pe calea luminării poporului nostru, făcându-ne să mergem și să rămânem în întunecimea oarbă a neștiinței.

Această rezoluțiune și proiect este a să substerne supremului for legislativ: Majestății Sale Regelui apostolic să ne primească în părinteasca-i considerare rezoluțiunea noastră, și să reearece archiereii ambelor noastre biserică ca să facă totul spre zădărnicierea măsurilor ce ia guvernul actual contra noastră, conchiemând la cas de lipsă la o adunare pe toți Români de sub coroana Sf. Stefan;

În fine declarând, că poporul român dorește îmbunătățirea stărei materiale a învățătorilor școalelor confesionale, însă fără știrbirea autonomiei bisericilor: decide să se reearece deputații noștri naționali să tâlmăcească rezoluția prezentă în dieta țării, autorizându-se cu comunicarea acestora biroul.

Mociu, 16 April 1907.

Andrieu Vodă m. p., Emiliu Pop m. p.,
president. notar.

se verifică:

Vasile Micușan m. p. Vasile Hopârlean m. p.

Numeroase sinoade protopopești parochiale și comitețe parochiale și-au ridicat săptămăna aceasta glasul lor contra proiectului Apponyi.

Mercuria trecută a votat o rezoluțiune energetică comitetul parochial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov, iar Dumineca trecută sinodul parochial al acestei biserici.

Sinodul protopopesic mixt al districtului gr. cat. al Sibiului, întrunit în 16 Aprilie 1907 în Sibiu și compus din preoțimea și învățătorimea districtuală, precum și din reprezentanții mireni ai singuratitelor parochii, în calitatea sa de reprezentanță legală a unei populațiuni de peste 19 mii suflete, față cu proiectul de lege privitor la raportul de drept și la salarele învățătorilor comunali și confesionali, aflător sub dezbateri parlamentară, cu unanimitate a votat de asemenea o rezoluțiune energetică contra proiectului Apponyi.

Moțiuni de protestare au mai votat comitețele parochiale din Hațeg, Orșova, Toracul-mic, Comlăuș, Reșița, Galșa, Forrău, B. St. Martin, Săcușig, Covăsinț și F. Oșorheim, comunitatea bisericească școlară din Rece-Christur, sinodul protop. gr. or. al tractului Bran, sinodul protop. gr. cat. din Sebeșul săsesc, sinodul protop. gr. or. din Arad.

Pe mâne, Vineri, e convocată o adunare populară la Șimleu, comitatul Sălăgiului.

Volnicii și mișelii. Era de prevăzut că adunările de protestare românești vor scoate din sărite pe slujbașii guvernului și că aceștia vor căuta în chip și fel să pună bețe în roate și să provoace scandaluri. Așa s'a întâmplat Dumineca trecută la Beiuș, unde fusese convocată o adunare. Veniseră mulți Români la adunare, să văzără între ei însă și câțiva agenți maghiari, cari, deschizându-se adunarea, au început să cânte »Kossuth-nota« iar mai târziu să arunce cu pietri în Români. În loc ca gendarmii să aresteze pe agenți, protoprețorele a disolvat adunarea și a ordonat gendarmilor să scoată pe Români cu baionetele din oraș. Numeroși Români s'au ales cu capete sparte. Un țaran a fost chiar greu rănit. Români au protestat la ministru și la fișpanul comitatului, care au promis că va face cercetare. Pe săptămăna viitoare fruntașii români din Beiuș vor convoca o nouă adunare.

O altă miselie s'a întâmplat Marți în Ceica, tot în comitatul Bihorului, unde a fost convocată o adunare. Protoprețorele s'a purtat în mod volnic față de oratori, împedcând pe neînfricatul luptător naționalist Dr. D. Lascu să vorbească. După votarea unei rezoluțiuni de protestare, cetăț de președintele alegerii Dr. G. Popescu, și după îndepărtarea Românilor s'a urcat pe tribună proprietarul maghiar renegat Jugher Soliman și în fața a vre-o 20 de uscături a dat cetire unei rezoluțiuni pe lângă proiectul lui Appony. Ca să se pună capăt volniciei, a fost pus la cale un individ, servitorul dep. cercului Ceica Korda, să-l insulte și bată pe Dr. Lascu. În momentul executării planului său, servitorul a fost înhățat de mai mulți Români, cari erau să-l sfășie, dacă nu intervenea d-l Lascu și preotul Pap.

Revista politică.

În Ungaria, afară de desbaterile din cameră, sunt la ordinea zilei *declarațiunile lui Kossuth asupra pactului cu Austria*, precum și planul lui în privința aceasta.

Kossuth, care zice că este înțeles cu toți ceilalți miniștri, spune că Ungaria nu vrea să incheie pactul decât numai până la 1917. Planul lui Kossuth este ca deja de pe acum să se hotărască ca la 1917 să fie ridicată vama la granițele spre Austria. Cele două state însă să aibă între sine taxe vamale de preferență așa ca de pildă vama pe mărfurile dintre ambele state să nu fie mai mare decât 30 la sută a taxei vamale pentru străinătate. Kossuth a mai declarat; că e speranță ca pactul să se incheie dar greutățile sunt foarte mari.

De Luni Majestatea Sa este oaspele orașului Praga, a capitalei boeme, se poate zice oaspele Cehilor. Majestatea Sa va petrece în Praga două săptămăni. Se știe că Monarhul dorește fierbinte, ca să se împăciuiească Cehii cu Germanii Boemie. S'au făcut repeșite încercări, dar până acum n'au reușit. Înainte cu câțiva ani Majesta-

tea Sa a vizitat orașul Reichenberg din Boemia. Vizita aceasta în ținuturile locuite de Germani, se poate zice, că a fost mai mult la adresa acestora, iar acum, împăratul le împlinește Cehilor dorința de a petrece câțva timp în centrul unde bate pulzul națiunii cehice. Primirea ce i s'a făcut Monarhului a fost strălucită. Este de însemnat că Majestatea Sa în toate răspunsurile la alocuțiunile, ce i s'au adresat, a vorbit mai întâiu în limba cehă, apoi a continuat în limba germană. Semn cât de mult sunt apreciate de Monarch cele două națiuni ale țării.

La întrevederea regelui *Eduard* al Angliei cu regele Spaniei *Alfonso* în *Cartagena* se zice, că s'ar fi hotărât ca Anglia să dea Spaniei mijloacele financiare pentru ca să-și restabilească marina de rășboiu.

În schimb Spania drept mulțămire pentru acest ajutor va pune porturile sale în caz de rășboiu la dispoziția corăbiilor Britanice. Acuma se vorbește mult de apărarea litoralului Spaniei și reorganizarea flotelor spaniole.

Regele Angliei *Eduard* a avut tocmai acum o altă întâlnire cu regele Italiei *Victor Emanuel* în *Gaeta*. Se dă importanță mare acestei întâlniri și se crede că regele engles a propiindu-se de statele romanice vrea să izoleze Germania.

Din dieta ungară.

În sedința de *Vineri* 12 Aprilie n. s'a continuat desbaterea generală a proiectului de lege școlar. A vorbit deputatul sas *Meltzer* contra proiectului, arătând că și pentru Sași acest proiect este păgubitor din punct de vedere confesional și cultural. Dep. *Meltzer* este până acuma unicul reprezentant al Sașilor, care și-a ridicat cuvântul în dietă contra proiectului de la ordinea zilei. Al doilea orator în această sedință a fost dep. naționalist Dr. *A. Novac*, care de asemenea a vorbit contra proiectului. A luat în fine cuvântul ministru *Apponyi*, care a căutat să rășfrângă obiecțiunile făcute de deputații naționaliști și maghiari în decursul discuțiunii.

Sedința de *Sămbătă* 13 Aprilie, a fost mai șgomotoasă și s'a sfărșit cu un act volnic din partea președintelui camerei. La începutul sedinței a fost adusă pe tapet din nou chestiunea dep. *Vaida* prin raportorul comisiunii ziarului dietei *Somogyi*, care a propus să se șteargă din acest ziar poeziile cetite de dep. *Vaida* pe motiv că *Vaida* a furisat aceste poezii în ziarul dietei, fără să le fi dat într'adevăr cetire în dietă. Contra propunerii au vorbit deputații români *Mihali* și *Dr. Maniu*. Punându-se la vot, s'a primit cu majoritate propunerea dep. *Somogyi*. A urmat apoi la cuvânt dep. Dr. *A. Vlad*, care a combătut cu argumente temeinice proiectul școlar și observațiile făcute de mini-

— Ce vrei mămuță? întrebă el alintindu-se, de ce plângi?

Mama Nastasia nu răspunse nimica căci simțea că de ar fi cercat să spue un cuvânt ar fi început a-l bocii ca pe un mort, și numai fi dădu hainele cele de sărbătoare, o cămașă curată, și ese repede din odaie. Peste vr'un sfert de ceas se adunară cu toții într'un iatac în care se obioeiu măncău. Nimeni nu vorbea. Două fete mari, surorile lui Dumitru, plângeau ca și mama Nastasia, Părintele Grigore văzând asemenea nelegiuire, căci nu-i plăcea să vază femei plângând, era mănios de crăpa fierea într'ansul.

— Nu v'i păcat de ziua de azi să mănietzi pe Dumnezeu, de ce plângeți, vă întreb eu.

Nici una nu-i răspunse ci-și plecară mai tare capetele ca să-și ascundă lacrimile. Așezându-se la masă, părintele zise.

— Dumăre, mănăncă bine că drumul e lung, și tocmai deseară ajungem la târg, iar pe drum să nu-mi ceri de mănăcat.

Vorbi astfel numai ca să nu tacă, pare că îl rodea și pe dănsul ceva la inimă și ochii îl usturau, fi venea și lui să plângă.

Mămăliga rămase neatinsă, numai băiatul mânca cu poftă ca un copil de șapte

ani. Ceilalți s'au sculat dela masă cum s'au și pus.

— Mاريوară ai dat lă iapă grăunțe? întrebă diaconul pe fată-sa cea mai mare.

— Cum nu, tată, răspunse ea.

Lângă poartă stătea murga înhămată și mănănită că o prinsese din herghelie, bătea pământul cu ciudă, apărându-se de muște.

Hamurile de pe dănsa erau prea mari, nepotrivite, hlobele și căruța s'ar fi potrivit unui cal mai mare și mai voinic de cât biata iapă. Totul și hamurile și căruța și iapa, arăta o stare nu prea bună pentru coșcogea diacon, căci în sat nu era preot. Dar sărăcia are legile ei din cari nu poți eși ușor.

Părintele se mulțumea și cu murga și cu »brașoveanca« sa, așa numea el căruța. Ce era să facă?

Soarele se ridicase pe cer de-o palmă dela orizont, lumina și încălzea cu toată puterea pământul. Doi câni slabi ca vai de dănsii cătau chiar de pe atunci umbră. Diaconul cu un potcap ros în cap, îmbrăcat într'o rasă de satin, care din neagră se făcuse roșcat-verde, (oaci zece ani o purtase fratele părintelui, popă la Cetatea-Albă și acuma de vr'o cinci ani intrase în stăpânirea diaconului) cu un baston

lung în mână eși din casă și se îndreptă spre căruță. Stătu puțin pe gânduri apoi viri bastonul cu băgare de seamă adănc în fânul care umplea căruța, îndreptă hamurile pe murgă apoi luând hăturile în mână se așeză în căruță făcând loc și lui Dumitru lângă dănsul.

Era cald și frumos, pasărele în grădina de după casă cântau vesel, numai în inimă simțea bietul diacon tot deșert și răceală. Trece ca un sfert de ceas și femeile tot nu eșeau din casă. Părintele Grigore perdu răbdarea.

— Doamne, doame, șoptea el, ce păcate! Numai cu mueri să n'ai treburi, că te scot din sărite. Ce dracul, Doamne iartă-mă, fac ele acolo?

Zicând aceste cuvinte se scobori bișnor din căruță, se îndreptă spre casă și intră în odaie.

— Pentru Dumnezeu, Nastasio, ce faci tu cu mine, ce, vrei să înserez pe drum și să mă despoie la *Izvoare*? Ce vâ codiți atâtea? Ce îi bocii, că nu e mort, de Crăciun va veni acasă. Pare că

¹⁾ Izvoare este un loc lângă Chișinău, cu nume nu prea bun, acolo s'au făcut mai multe omoruri și prădăciuni.

oameni nu mai dau copii la școală, doar nu se duce la muscali?

Vorbele diaconului mai deșteptară pe cele trei femei și pe băiat, cari se țineau cuprinși și se boceau cu toții. L'au mai sărutat pe băiat fie-care de câte două-trei ori, s'au mai bocit cât-va femeile; dar apoi mama Nastasia a scos dintr'o ladă un săculeț de catifea roșie pe care era cusut cu ibrișm o cruce, și în care se afla o fărămătură din lemnul crucei pe care răstigniseră pe Hristos și un betișor dintr'un copac de maslin, care creștea (după spusa unui călugăr dela care o cumpăraseră) tocmai lângă crucea pe care au pus pe Hristos. Mama Nastasia sărută cu evlavie aceste sfinte moaște și le atărnă de gâtul lui Dumitru ca să-l ferească de deochi și de boale. Apoi i-a virit pe furis de părintele în mână 10 capeici de argint și au eșit cu toții din iatac.

Părintele s'a pus ca și înainte în căruță, lângă dănsul fiu-su, dinaintea lor desagi cu mănăcare și un ulcior mare cu vin roșu, pe care-l ducea ca dar rudei sale, poslușnicul rectorului. La această rudă îi era nădejdea ducând băiatul la seminar.

²⁾ A se duce la muscali înseamnă pe la noi a se duce fără a mai veni îndăăt.

strul Apponyi în ședința de Vineri. Era să urmeze acum la cuvânt, dep. naționalist **Mrksici**, dar președintele a închis degrabă discuția generată, declarând că Mrksici nu s'a anunțat la cuvânt în toată regula. Zădarnice au fost protestările deputaților naționaliști, președintele a declarat discuția generală de încheiată și astfel li s'a luat în mod volnic dreptul de a vorbi deputaților Mrksici și Blaho, cari erau anunțați la cuvânt.

În ședința de **Luni** 15 Aprilie, au vorbit ca propunători, deputații naționaliști **Dr. Polit** și **V. Goldiș**, combătând cu mare efect pe ministrul Apponyi și cerând luarea de la ordinea zilei a proiectului.

În ședința de **Marti** a vorbit mai întâi deputatul **Teodor Mihali**, care în cuvântul său final spune că proiectul dela ordinea zilei este extrem de păgubitor pentru interesele vitale ale naționalităților, deoarece el violează libertatea și autonomia bisericii. Din cauza aceasta naționalitățile se luptă și se vor lupta din toate puterile lor contra proiectului. Respinge în fine aserțiunea, că scopul urmărit de naționalități ar fi egoist.

Dep. naționalist slovak **Skicsak** zice că în lupta, întreprinsă în contra acestui proiect, dreptatea este pe partea naționalităților. Legea aceasta va atârna ca sabia lui Damocles asupra capetelor învățătorilor. În legătură cu urcarea lefurilor învățătorilor pledează apoi pentru ușurarea sarcinilor, cari apasă umerii poporului.

Dep. **Dr. A. Vlad** a dat expresiune în cuvântul final mirării sale, că Sașii au luat parte numai printr'un singur orator la dezbaterile generale, când știut este, că și pe ei li amenință același pericol.

Terminând se procede la votarea proiectului. Contra votează deputații naționaliști, Sașii și deputații **Molnar**, **Henz** și socialistul **Mezőfi**. Se trece apoi la dezbaterile speciale.

În ședința de **Marti** și cea de ieri **Mercuri**, s'au votat §§ 1—4 cu mici modificări. Dintre deputații naționaliști au luat cuvântul la acești §§. d-nii **V. Goldiș** și **Dr. I. Maniu**.

Despăgubirea proprietarilor și arendașilor din România.

Recunoscând dreptul la despăgubirea proprietarilor și arendașilor devastați în războaiele țărănești, guvernul român a publicat în „Monitorul Oficial” de la 14 Apr. a. c., decretul regal, prin care se stabilesc condițiunile, în cari vor fi acordate aceste despăgubiri. Iată ce se dispune în acest decret:

1. Să se constate prin prefectii și administratorii financiari ai județelor mai greu bătute, precum: **Vlașca**, **Teleorman**, **Olt**, **Dolj**, **Romanași**, **Mehedinți**, cari sunt agricultorii în neputință de a-și urma exploatarea din cauza perderilor încercate;

2. Căți din aceștia cer ajutorul guvernului și în ce sumă fie-care;

3. Prefecții cu administratorii financiari și în cas de trebuință și cu alți delegați ai guvernului, vor avea datoria de a evalua până la ce sune pot să fie satisfăcute cererile, având în vedere pierderile suferite și solvabilitatea persoanelor;

4. Pe măsură ce aceste constatări se vor face, ministrul finanțelor, cu autorizarea generală a consiliului de miniștri și înalta noastră aprobare va deschide prin mijlocirea Băncii Naționale, la diferite bănci din țară, credite garantate de stat până

la concurența sumelor determinate pentru fie-care agricultor. Sumele ridicate asupra acestor credite vor purta o dobândă de 6 la sută și se vor restitui treptat de împrumutați în termen de cel mult trei ani;

5. Guvernul prin organele sale va avea dreptul, în virtutea garanției date, de a supraveghia restituirea sumelor împrumutate și, în caz de rea voință din partea debitorilor, de a le încasa în contul băncilor creditoare, prin aplicarea dispozițiilor legii de urmărire a veniturilor statului.

ȘTIRILE ZILEI.

— 5 Aprilie v.

Parastas. Duminecă se va oficia în biserica sf. Nicolae din Scheii Brașovului un parastas solemn întru odihna de veci a profesorilor și binefăcătorilor răposați ai școlilor centrale române din Brașov.

Ședință publică. Societățile de lectură dela Gimnaziul român și școala comercială română din Brașov aranjază Duminecă în 8/21 Aprilie 1907 în sala festivă a gimnaziului o ședință publică cu următorul program: 1. Deschiderea ședinței. 2. I. Teicu, cl. VIII. gimn.: »Drama poporului român». 3. Șt. Peneș, cl. III. com.: »Clăcașii» de O. Goga, (declamațiune). 4. Cor mixt: D. G. Kiriac: Trei cântece de stea: a) O, puternice împărate; b) În cetatea Vifleem; c) Plecare magilor. Mende'ssohn: Rămăș bun codrului. 5. Em. Noagea, cl. III. com.: »Impresii de călătorie». 6. I. Vlad, cl. VII. gimn.: »Cântece» de O. Goga, (declamațiune). 7. Cor de bărbați: a) D. Cunțan: Rugăciune; b) C. M. de Weber: Spada; c) C. Porumbescu: Marșul cântăreților. — Inceputul la orele 3 d. a. — Contribuțiile de bună voie se primesc cu mulțămînt și se vor publica.

La ședința aceasta se invită toți binevoitorii școlilor noastre. Invitări speciale nu se trimit.

Pentru ca toți expozanții din Transilvania, cari au participat la Expoziția generală română din 1906 să poată lua cunoștință de distincțiunile, ce li s'au acordat, de costul lor precum și de modul de urmat spre a le obține, suntem rugați a da loc următorului **anunț**: Se aduce la cunoștința tuturor D-ilor Expozanți din Transilvania, că listele celor cari au obținut diferite distincțiuni pentru expunerile cu cari au participat la Expoziția generală Română din 1906, sunt publicate în Monitorul oficial al României, începând dela Nr. 194/1906—226/1907 inclusiv și în Buletinul Expoziției Nr. 14/1907 expediat deja. Costul distincțiunilor, în urma scăzământului de 50% acordat, este următorul: Lei 50.00 Hors concours; Lei 40.00 Medalia de aur cu diplomă de onoare; Lei 25.00 Medalia de aur cu diplomă specială; Lei 12.50 Medalie de argint cu diplomă specială; Lei 5.00 Medalie de bronz cu diplomă specială; Lei 1.00 Mențiune onorabilă. Osebit de aceasta, orice expozant, căruia i s'a decernat vre-una din distincțiunile de mai sus, trebuie să mai primească obligatoriu, plaqueta de colaborator, care costă lei 7 50 bani, și medalia jubilară care costă lei 2, plus 4 lei spesele de transport. Pentru obținerea distincțiunilor, expozantul adresează odată cu trimiterea costului, o cerere, Comisariatului General al Expoziției la București, în care arată distincțiunea ce-a obținut obiectele expuse, precum și: anul,

Din ce va plăti el? Mărioara e fată mare, Gașița o ajunge, mâne poimâne 's de măritat. Și de ce se gândea la sărăcie, de ce se mânia.

O vacă, doi juncani, niște porci și murga, iată toată averea lui. Pământ n'avea fiind-că în sat nu era biserică, chiar de ar fi fost tot nu s'ar fi folosit, căci era cum se zice la noi, **diacon și ștatom**, adică fără de prihod și afară de **nadel**, din pământul bisericesc. Prihodul din Păulești era alăturat cu cel din **Nișcani**. Duminecile și sărbătorile ajuta poștei de acolo la slujbă pentru ca să capete și el câte un colac, 10 sau 20 de capelice și vr'o trei patru lumânările de ceară.

(Finea va urma.) V. Crasescu.

În sat.

Soarele încet apune
După munți și după văi
Și de cânturi de flăcăi
Satu 'ncepe să răsune.

Pe copacii d'îngă vale
Mii de pasări ciripesc
Iar gândacii se izbesc
De păreți și cad în cale.

luna, ziua și locul nașterii, pentru complectarea brevetului medaliei jubilar. In-dată după primirea costului, medaliile cu diplomele lor, se vor expedia expozantului la adresa indicată. — *Comisarul General.*

Propagandă antidinastică în Serbia. Din Belgrad se anunță că propaganda antidinastică, care operează în secret, distribue în întreaga țară cărți poștale ilustrate cu portretul ducelui de Connaught, nepotul regelui Eduard al Angliei. Agitația — se zice — ar fi întreținută de ofițerii sârbi nemulțumiți.

Neîndreptățirea Românilor la comasări. Din comuna Valhid ni-se scrie: On. Redacțiune! Nu știu în alte comune unde sunt amestecați Români și Sași, cum armoniază unii cu alții, aici însă în Valhid, unde Sașii sunt în majoritate, de vre-o câțiva ani încoace ei se poartă față de Români cu cel mai înverșunat dispreț. La greutățile comunale, dacă le-ar succede, iar constringe să le îndeplinească numai Românii, dar apoi la oficii și beneficii ferească Dumnezeu, Românii sunt considerați numai ca streini și neîndreptățiți. La alegerea membrilor în reprezentanța comună, Sașii așa se îngădesc între sine, ca nici decum să poată apuca și vre-un român între ei, ca să aibă și Românul cunoștință de cele ce dreg în administrația comună. Tot așa au procedat și Luni în 15 Aprilie și anume: în cesțiunea comasării ieșind la fața locului judele de tribunal dela Ibașfaleu, ca să se aleagă membrii (5 la număr și doi suplenți) cari să taxeze pământul, au ales tot numai Sași, și pe lângă toată stăruința din partea Românilor, ca măcar între suplenți să fie și un Român, de loc nu s'au învoit. Astfel comasația se va duce în îndeplinire, rămânând Românilor, numai de a plăti prețul comasării, fără de a avea și ei vre-un om de încredere din partea lor. — *ra*

Instalarea noului paroh în Agârbicium. Sâmbătă în 13 Aprilie st. n. a fost primit cu mare pompă în comuna Agârbicium, noul paroh **Toma Stanciu**, iar Duminecă în 14 Aprilie n. a fost introdus în oficiu prin protopresbiterul Mediasului **Romul Mircea**. Pe la ora 8 dimineața s'a început serviciul divin, celebrat de d-l protopresbiter și ajutat de preoții: **I. Avram**, **Teof. Holerga**, **Const. Prie** și **T. Stanciu**. Răspunsurile liturgice au fost date din partea d-nilor: **M. Racolța**, **N. Hamsea**, **I. Mihiu**, **T. Măhăra**, **N. Trif**, **D. Michaiu** și **I. Trif**. După priceasnă protopopul **R. Mircea** rostește o predică acomodată zilei, făcându-i noului paroh cunoscută datoria ce o are către biserică și poporul său, în urma căreia răspunde în cuvinte alese parochul **Stanciu**, promițând că își va îndeplini cu conștiințioasă datoria față de biserică și turmasa, în calitate de păstor sufletesc al acelei comune. După aceasta ia din nou cuvântul d-l prot. **R. Mircea**, mulțămînd tuturor celor de față, cari au alergat la sărbătoarea frumoasă a acelei zile. După ieșirea din biserică, inteligența și o parte din fruntași s'au întrunit la o **masă comună**. — De Dumnezeu ca sămăntă ce o va arunca noul paroch **Toma Stanciu**, îmbeșugate roade să aducă. — *Publ.*

Reînceperea ororilor în Macedonia. Cu venirea primăverii acțiunea bandelor de antarți a reînceput cu mai mare furie și ororile și banditizmele grecilor comandați de ofițerii armatei eline se țin lanț. Numai de parte decât la 30 Martie v. a. c. o bandă de 200 antarți sub comanda căpitanului **Vrondas** au atacat satul **Batoc** lo-

cuit de bulgari. Sub ochii trupelor turcești bandiții au dat foc satului, care a fost complectamente distrus perind în flăcări sute de vite. Populația a fugit îngrozit urmărită fiind de bandiți, cari au ucis cu focuri de pușcă câțiva copii și mai multe femei. Căpitanul a publicat apoi o proclamație a sa către bulgarii fușiți cum și celor din satele învecinate, în care amenință cu omor și jaf dacă nu se vor duce în termen de câteva zile la mitropolitul din Monastir și să declare că sunt patriarhisti, iar de acolo la consulul grec unde să ceară a fi înscrși ca supuși elini. La Sofia și în toate orașele Bulgariei vestea ororilor comise de greci asupra fraților lor din Macedonia a produs o mare consternare.

Arestarea unui spion grec în București. Poliția de siguranță din București a arestat Marti pe un albanez anume **Ghermani**, unul din antreprenorii fostului restaurant așa zis »al Presei» din str. Academiei, care a fost dovedit că era spion grec și lucra contra intereselor aromânilor și albanezilor din Macedonia expunându-i a fi omorâți de greci pe cari li ațâță cu tot felul de știi mincinoase. La perchiția făcută la domiciliul lui **Ghermani** s'au descoperit o multime de acte compromițătoare. Poliția de siguranță va înainta actele parchetului cerând darea în judecată a spionului și numai după ce-și va face osânda va fi expulzat.

Moarte năpraznică. Din Râșnov ni-se scrie: Economul din Râșnov **Ioan D. Muntean** de sub **Peatră**, tîind Sâmbăta în 31 Martie lemne de brad în pădure (După cheie) un brad pe care-l tăiașe singur l'a lovit sub coaste cu atîta putere încât după cât după câteva oare a murit în pădure fără a-și mai vedea pe ai săi. A fost acolo cu mai mulți oameni, cătră cari a zis înainte de a muri »De m'ar mai ținea Dumnezeu să-mi mai văd copilașii, căci era tată a 8 copii, nici unul căsătorit încă. A lăsat în urmă-i soția și număroasa-i familie neconsolată. Era în etate de 46 ani, om bun și blînd, din care cauză toți îl iubeau. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

R. Cr.

Duel. Intre deputații **Ajtaj Aladar** și adv. **Dr. Victor Bontescu** din Hațeg a avut loc alaltăieri un duel, din cauza unui schimb de vorbe. Deputatul **Ajtaj** s'a ales cu o rană la cap. D-l **Dr. Bontescu** n'a fost rănit.

Evreii fug din Basarabia. Știrile so-site din Suceava (Bucovina) în privința evreilor din Basarabia sunt foarte îngrijitoare. În Suceava au sosit numai în ultimele 6 zile peste 150 familii evreiești din Basarabia de frica esceselor antisemite ce se svonește că vor avea loc în zilele de Paști. Toți acești fugari și-au părăsit casele și avutul lor și au plecat ca să-și scape cel puțin viața.

Dela „Reuniunea română agricolă sibiiană”. În ședința sa din 3 Aprilie n. comitetul central al »Reuniunii române agricole sibiene» luând în considerare toate cererile intrate, a împărțit în mod gratuit între membrii în total 67½ klgr. sămăntă de trifoiu, 34½ klgr. sămăntă de napi de nutreț, 28 klgr. sămăntă de luțernă și 7½ garnituri semințe de flori.

La conferința păcii ce va avea loc la Haga a fost desemnat ca prim delegat al României d-l **Al. Beldiman**, ministrul plenipotențiar al României la Berlin.

L'au sărutat pe copil încă odată surorile și mama și căruța a plecat scârțîind încetșor, căci roata cea stîngă nu era prea bine unsă cu dohot.

— Drum bun, să vii sănătos înapoi, să-mi aduci un arșin de cordea, se auzi în urma căruței.

— Bine, bine să nu scăpați porcii în țarină, răspunse părintele și trăsura huirii mai departe.

Iacă dădură și peste pod care era foarte bine cunoscut lui **Dumitru**, căci seara nici un băiat din sat nu îndrăznea să-l treacă, **nu era curat**. Iată că au apucat pe drum la deal priatree livezile de pruni. Era toamna și prunile se arătau prin frunzișul copacilor cu ceața lor brumărie.

— Ce prune bune, gândea copilul, care nu era trist că pleacă la școală, neștiind nici dulceața nici amărăciunea cărții.

— Dar cine se va duce diseasă înaintea vitelor, întrebă el pe tată-su.

— Diaconul nu răspunse nimica, se gândea numai ce era să facă dacă nu vor primi copilul ca bursier!) adică fără plată.

*) Seminarul înainte de 1868 se numea „bursă”, căci băieții și trăseau și învățau într'ansul. Ca bursieri se primeau copiii văduvelor de preoți și de diaconi, de dascăli și de pălămari. Ceilalți plăteau.

Cete de copii aleargă
La podmol lângă portița
Și strig vesel din guriță
Parcă lor e lumea întreagă.

Lângă casa lui **Moș Laie**
Șed bărbați, flăcăi, neveste
Moș Laie le povestește
Intâmplări de prin bătea.

De pe dealu'n depărtat
Glas de fluier să aude
Ce străbate și pătrunde
Până 'n sat.

Printre stele mândra lună
Apare ca o crăiasă,
Toți se împrăștie spre casă
Noapte bună.

Ioan Henteșiu.

După o lungă despărțire.

După trei ani fericiți, o trădare din partea soțului ei, lovi adînc inima d-nei **Lucreția**. Ea vedea că totul era acum ni-

micit, credința în iubirea soțului ei era zdrobită și fără să asculte de sfaturile prietenilor ceru divorțul, cu toate că soțul ei manifesta o sinceră pocăință.

Moșia lor **Zorlești**, în care locuia, atunci fu vîndută.

Trecură luni, apoi ani, d-na **Lucreția** își ascundea durerea și umiliția retrasă de lume, la moșia tatălui ei.

Cu timpul însă mândria ei mai slăbi făcînd loc unor sentimente mai amare. Viața sa, care o cunoscuse ea atunci, acum i se arăta sub alte puncte de vedere. Multe împrejurări, pe cari atunci nu voia să le considere ca atenuantă, acum le aprecia.

Amintirea fericii trecute o emoționa și prea tîrziu începu ea să presimțea dulceața gustoasă a deliciului.

Natura durerei începu să se schimbe, mestecându-se regretul cu căința.

Tatăl ei muri.

Singură și fără copii, tînăra femeie rămase doborâtă de durere. Nimic nu mai trăia în ea decât amintirea zilelor de fe-

Teatru german în Braşov continuă a întruni în fiecare seară casă plină. Atracţiunea aceasta o produc eselențele prestaţiuni ale trupei teatrale a d-lui director L. Bauer, care se nizuşte a aduce un repertoriu ireproşabil de nouă cu nume europene cum a fost şi drama jucată aseară „Die Brüder von St. Bernhard“ de Anton Ohorn, al cărui ansamblu bine reuşit merită toată lauda. — Măne, drama clasică în 5 acte „Romeo şi Julieta“ de Shakespear.

Un candidat de avocat cu praxă bună află aplicare în cancelaria avocatului Dr. Toma Cornea în Sighişoara de la 1 Maiu a. c. pe lângă condiţiuni favorabile. A se adresa numitului avocat.

Păţania unei pisici. În strada sf. Spiridon nr. 44 din Bucureşti locuieşte d-na Eliza Lazarovici. Dânsa avea năcaz pe o vecină şi pentru-ca să se răbune a găsit nimerit să-i omoare singura pisică, ce rivala ei o avea. A-i omori însă pisica fără ca rivala ei să ştie, nu era o răsbunare reuşită, de aceea numita d-nă s'a gândit la un plan mai ingenios — dacă se poate spune astfel. Astfel în unire cu servitoarea ei Măndica Antonescu a prins pisica, a uns-o cu acid fenic şi cu alcool denaturat şi în urmă i-a dat foc. Cuprinsă de flăcări pisica a început să alerge prin curte şi trecând în curtea vecinei a intrat într'un hambar, unde se afla o mulţime de pae. Văzând primejdia stăpâna pisicii a alergat în grabă în hambar. Nenorocitul animal fugi atunci din hambar şi se duse într'o magazie de alături, unde se aflau de asemenea pae. Din cauză că pisica ardea paele de aci au luat foc. A intervenit însă repede stăpâna pisicii şi cu sergentul de stradă, cari au stins incendiul. Pisica nu a putut fi salvată şi a pierit consumată de flăcări. Inspectorul respectiv fiind înştiinţat despre aceasta a dat în judecată pentru schingiuirea nefericitului animal atât pe Eliza Lazarovici, cât şi pe servitoarea Măndica Antonescu.

Apărarea copililor de boale numai atunci e perfectă, dacă creşte puterea de rezistenţă a copilului. La acest rezultat se poate ajunge numai dacă copilul bea un tură de peşte de a lui Zoltan care este uşor de mistuit, nutritoare n'are gust sau miros neplăcut. Sticla cu 2 cor.

O propunere.

C-I V. C. Osvadă, directorul revistei „Tovărăşia“, ne trimite spre publicare următorul articol important, asupra căruia atragem luarea aminte a tuturor Românilor, cari poartă la suflet propăşirea poporului nostru pe terenul economic.

Toţi câţi urmăresc mişcările, ce să învederează în viaţa poporului nostru, pot să constate cu bucurie, că mişcarea pentru tovărăşii, prinde rădăcini şi la noi. Poporul începe să înţeleagă folosul şi rostul tovărăşiiilor, iar instituţiile, conducătorii şi gazetele noastre, nizuesc să înleznească poporului alcătuirea de tovărăşii săteşti.

Insufleteşte singură ce stăpâneşte această mişcare însă, nu e de ajuns pentru intruparea măreţii şi binefăcătoarei idei.

În ogaşia cea adevărată vom ajunge numai atunci, când insufleteşte de azi va putea fi razim preţios unei conduceri reale în această mişcare.

Încercările şi nizuinţele răsleţe de azi, pot ajunge cel mult roade locale şi

ricire de odinioară. Mereu se gândea la Zorleştii.

Intr'o zi de toamnă părăsi capitala şi pleca la Zorleştii.

Ajungând la poarta frumoasei vile, fu cuprinsă de o profundă emoţiune. Totul îi părea un cimitir. Ea chemă un servitor afară.

— Oare stăpânul moşiei îmi va da voie să vizitez parcul? întrebă ea dând servitorului o piesă de doi lei.

— Intraţi, conişă, zise el.

D-na Lucreţia se perdu în alee, urmată de amintirile trecute. Deodată zări un arbore, în care era gravat numele ei: Lucreţia. În inima ei răsuna răspunsul: Aurel. Chipul lui i se presintă în mintea

parţiale. Dar' ca să avem, ceea-ce ne trebuie, o *organizare generală economică* prin tovărăşii economice, e de lipsă să găsim mijloacele potrivite pentru susţinerea unei acţiuni, condusă din un loc recunoscut şi competent!

Azi, când însemnătatea tovărăşiiilor săteşti e recunoscută atât de conducătorii băncilor noastre, cât şi de „Asociaţiunea“ noastră; e apoi sprijinită de întreagă gazetăria noastră, şi e dorită şi înţeleasă de poporul şi fruntaşii satelor, noastre — azi credem că nu e greu să găsim mijloacele pentru susţinerea acţiunii, chemate să conducă mişcarea tovărăşiiilor săteşti.

Ani de-arândul am urmărit lucrările, ce le fac pentru întărirea prin întovărăşii, atât neamurile din tara noastră, cât şi cele din alte state. Insufleteşte de lucrările văzute, am luat asupra-ne îndatorirea să împretinim şi pe sătenii noştri cu rostul tovărăşiiilor, în care scop am înfiinţat şi susţinem de aproape doi ani cu multe jertfe, modesta noastră foaie „Tovărăşia“. Până când în anul dintâi abia puteam scoate „Tovărăşia“ în câteva sute de exemplare, în anul acesta, cu sprijinul „Libertăţii“, foaia noastră să trimită în toate părţile ţării în nu mai puţin ca 4000 ex. Sutele de scrisori ce ni-le trimit sătenii, dragostea şi încrederea lor în munca pentru tovărăşii, ne-a încredinţat că e sosită vremea să ne îngăduim să facem o propunere pentru *intruparea unei acţiuni* bine încheiate, în scopul înzestrării satelor noastre cu tovărăşii economice.

Toţi pe cari i-ar mai stăpâni năravul să întrebe înainte de toate, că cine face propunerea, îi rugăm să nu uite că prima noastră bancă „Albina“, a fost zămisliată şi apoi condusă de un modest dascăl de pe sate, de fericitul Visarion Roman; apoi că Băncile populare din România, au fost pornite tot de modestii dascăli rurali, iar însoţirile sârbeşti cu Centrala lor, care azi cuprinde la 200 tovărăşii săteşti, au fost propuse şi iniţiate de pe atunci modestul gazetar Jaşa Tomici, şi așa mai departe.

Cine urmăreşte dezvoltarea vieţii de tovărăşii, atât la noi la ţară, cât şi în alte state, va înţelege pe deplin că mişcarea aceasta nu să poate sprijini numai pe scrisile gazetelor şi pe insufleteşirea poporului. E neapărat de lipsă, ca dela început să fie o conducere bine încheiată şi mai ales recunoscută.

Să impune dar', cum am mai arătat cu alte prilegiuri, crearea unei ori a mai multor *Centrale*, a căror scop să fie alcătuirea, spriginirea şi îndrumarea tovărăşiiilor pe sate.

Ținând samă de împrejurările date — şi în lucrări economice acestea sunt mai hotărtoare de cât ori-câte teorii frumoase — puţinţa de a avea una ori mai multe Centrale, ni-să îmbie mai ales în trei feluri şi anume:

La „Asociaţiune“ să se reformeze „Secţiunea economică“ așa fel, ca ea să poată găzdui acţiunea, reclamată de o Centrală pentru tovărăşiiile săteşti.

Ori apoi: băncile noastre, prin plănuita reuniune a băncilor „Solidaritatea“ să adăpostească o Centrală pentru tovărăşii, ceea-ce în temeiul statutelor dezbătute în ultimul congres al băncilor ținut în Sibiu, — să poată face cu ușurință.

Dacă nici una nici alta n'ar izbuti, nu rămâne alta decât, ca *poporul*, sătenii singuri, luminăți și îndemnați de fruntașii și gazetele noastre, să-și pună ei filerii lor, ca să adune capitalul trebuincios pen-

ei. Unde era el oare? Poate că murise? Dar oare ea nu era o ființă moartă?

Ea oftă și trecu mai departe.

Pe neobservate se furișă în interiorul ei dorința de a-și îngropa aici viața.

Unica bucurie pe care o mai aștepta era suferința reînnoită, în care voia să se scufunde ca într'o beție.

Ea-și ridică fruntea. Se hotărî să cumpere moșia. Intorcându-se înapoi în trebă pe servitor dacă moșia este de vânzare.

— Nu știu, răspunse el, dar stăpânul meu este acasă. Doriți să vorbiți cu dânsul?

— Da, răspunse Lucreția, a cărei inimă svâcnea cu putere, când intră în salonul atât de bine cunoscut. Amintirile

tru susținerea unei Centrale pe sama tovarăşiiilor săteşti. Acest mod, deși foarte potrivit, credem că ar fi mai greu decât ori-care din cele două mai sus amintite. Mai ales că cele două să pot contopi cu mult succes.

Și aici începe partea practică a propunerii noastre pe care o *recomandăm cu căldură în atenția comitetului central al „Asociațiunii“ și conducătorilor de pe la băncile noastre.*

Din o mulțime de motive, credem că mai potrivit s'ar rezolvi cauza Centralei propuse, prin „Asociațiune“. Amintim câteva: fiind Centrala în sinul „Asociațiunii“, mai ușor s'ar putea apropia de scopul statorit în §. 2 și 37 ai statutelor „Asociațiunii“; prin legătura ce s'ar naște între Tovărășii și Centrală, Asociațiunea ar intra însăși mai ușor la inima poporului, ar fi mai înțeleasă și mai îndrăgita; prin folosirea unei mici părți a fondurilor și fundațiunilor ce să găsească la „Asociațiune“, nu cheltuiți, ci numai ca plasări în capitalul centralei, acești bani ar ajunge de fapt să slujască direct înaintarea poporului nostru.

Prin faptul că „Asociațiunea“, și nu băncile noastre ar lua în mână acțiunea tovărășiiilor, această acțiune ar fi mântuită și de umbra, că prin ea s'ar face politica de dividende ori doar de căpătuială financiară. Și apoi contribuind și băncile noastre la formarea capitalului acestei Centrale, legătura dintre „Asociațiune“ și băncile noastre, s'ar face mai strânsă, mai intimă, ceea-ce ar fi de însemnătate.

Și numai schițarea acestor câte-va motive, credem că e îndestulătoare, ca să ne încredințăm, că cea mai potrivită cale de a avea o Centrală pentru tovărășii sătești, ne-o îmbie „Asociațiunea“.

Formarea însăși a acestei Centrale, noi o credem în chipul următor:

Pentru trebuințele noastre actuale, ca început, ajunge pentru Centrală un capital de 300.000 coroane.

Acest capital s'ar putea ușor aduna, formând o însoțire comercială în sinul „Asociațiunii“, sub conducerea comitetului central, prin secția economică, ce s'ar reforma potrivit.

„Asociațiunea“ ar plasa în cotele acestei însoțiri suma de 100.000 coroane, pe care ar lua-o din Depunerile, efectele și acțiunile diferitelor fonduri și fundațiuni, care azi sunt în total în sumă de peste 700.000 coroane.

Prin această plasare, nu s'ar risca și nu s'ar altera soliditatea fondurilor, după ce cotele însoțirii ar fi tocmai așa de garantate, ca și acțiunile ori depunerile dela ori-care bancă de-a noastră. Și asta în urma faptului, că *acest capital n'ar fi direct pentru operații*, ci numai pentru garanța formală — cum vom arăta.

Societatea pentru fond de teatru, care dispune azi de capitale de peste 300.000 coroane, plasate aproape numai în depunerile și acții, ușor ar putea să plaseze și ea în cote de-a însoțirii Centrale suma de 100.000 coroane, după ce și de aici îi revin venitele de 4—5% ce le are azi după efecte și depunerile. Și siguranța și aci i-ar fi absolută.

Restul de 100.000 cor., cu cea mai mare înlesnire l'ar putea da cele vre-o 150 bănci românești, căci dacă socotim numai 100 bănci, abia să vie câte 1000 cor. pe una, ca să o depună în cote de-a însoțirii Centrale. Și prin asta nu

o copleșiră atât de mult, încât p'aci era să leșine. Pe când ușa se deschise ea tresări speriată.

Un bărbat apăru.

— D-le, îl întrebă Lucreția, D-v. sunteți proprietarul moșiei.

— Da, d-nă.

Amândoi se priviră în amurgul nopții, ce se lăsa cu încetul. Amândoi făcură o mișcare unul spre altul. Ultima rază de lumină căzu pe fața lor.

Se auzi un strigăt dulce.

— Aurel!

— Lucrețio!

Instinctiv bărbatul își întinse brațele, pe când Lucreția făcu un pas înapoi.

— Tu! esclamă Lucreția. Tu, aici!

— Te-am așteptat, răspunse Aurel.

riscă nici capital și nici cametele aceluia, de vreme ce însoțirea asta, ca ori-care altă însoțire, încă va da interesele cinstite după capitalul, ce-l folosește.

Întrebuințarea acestui capital, adevărat scopul Centralei, s'ar ajunge în chipul următor:

Centrala ar susține un birou regulat, cu slujbași trebuincioși. Acești slujbași ar avea datorința să agite prin scrieri prin prelegeri și prin alte mijloace potrivite — ideea tovărășiiilor sătești. Mai ales însă li-s'ar impune îndatorirea să meargă în mijlocul poporului, în satele unde să nizuște pentru alcătuirea vre-unei tovărășii. Acolo să îndrume lucrările, să ajute la stabilirea statutelor, să dea lămuririle trebuincioase și să înleznească facerea actelor de înregistrare și apoi să dea tot sprijinul la înaintare.

După inactivare, Centrala să controleze bunul mers și să întrețină și să câștige legături și credit pentru micile tovărășii.

Cu acest fel de lucru, desigur în vreme scurtă am avea zeci și zeci și apoi sute de tovărășii pe satele noastre — tot atâtea centre economice și culturale!

Dovadă ne sunt Băncile populare din România, azi în număr de 200, apoi însoțirile sârbești, azi peste 200, însoțirile săsești azi în număr de peste 120, apoi însoțirile Centralei regn. de credit din Budapesta, azi în număr de peste 2000, însoțirile centralei de consum „Hangya“, azi în număr de peste 600; însoțirile Centralei creștine din Budapesta, azi în număr de aproape 500 și apoi șirul întreg al însoțirilor organizate în străinătate!

Că ce fel de tovărășii să înființăm noi, — ne-ar adăta trebuințele faptice ale satelor noastre.

Cu ajutorul Centralei s'ar face raioane, grupări de tovărășii după ținuturi, care s'ar pune sub oblăduirea băncilor aflătoare în ținutul acela.

Aici apoi ar începe rolul binefăcător al băncilor în folosul tovărășiiilor, atât spre folosul băncilor cât și al tovărășiiilor și prin ele a poporului dela sate.

Tovărășiiile sătești ar fi tot atâtea canale curate și sănătoase, prin care băncile s'ar putea apropia tot mai mult de ținta ideală, ce și-au propus. Rostul Centralei ar fi îndeplinit prin mijlocirea ce ar face-o între micile tovărășii sătești și între băncile noastre.

Lucrarea și dezvoltarea tovărășiiilor sătești va fi chemată să dea dovezi palpabile despre importanța ce o legăm noi de munca Centralei pusă sub aripile Asociațiunii și sprijinită de bănci.

A doua mare chemare a Centralei ar fi: ca să îmbrățișeze dela început bine primita idee a asigurării vitelor, pe temeiul propus de noi și apoi de d-l avocat M. Garoiu din Zernești.

Pentru ca această chestiune atât de însemnată, să intre în cadrele cerute de lege, după rânduelile legii comerciale, trebuie să se arate un fond de garanță de cel puțin 200.000 coroane. Acest fond e numai formal legat de Centrală și tocmai în faptul acesta găsim noi ușurința de a forma capitalul de 300.000 coroane al Centralei.

Cine au urmărit felul de discuție în treaba asigurării vitelor, va înțelege că întreagă lucrarea nu are nici un risc, nici o primejdie a banilor depuși ca garanță;

Ei tăcură.

Lucreția se lăsă fără putere pe un fotoliu și-și ascunse fața între mâini.

Aurel îngenunchia înaintea ei plin de pietate. Ca și prin vis, se ivi gândul la fericirea lor trecută.

Ei simțeau că s'au iubit și s'au căutat în totdeauna.

Lucreția își ridică încet capul.

Ea privi firele cărunte dela tâmplele lui Aurel și fu ajunsă de o deosebită emoțiune și tandreță.

Îmbrățișându-l, îi zise cu duioșie:

— Tu m'ai așteptat — iată că am venit!

Corneliu.

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu zilnic

Sirolin

delăturăză: tusa, flegma asudorea de noapte.

contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vè feriți de imitație, de aceea să se cêră: *Pachetarea originală „Roche“*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche“

Se capetă cu prescriere medicală în farmacii, Sticla 4 cor.

Reasumând întreaga propunerea, fixăm următoarele:

1.) Să se alcătuiască o Centrală pentru tovarășii sătești și anume în sinul Asociațiunii, sub conducerea comitetului central, prin secțiunea economică, reformată în conglăsură cu trebuința.

2.) Această Centrală să se ocupe cu formarea de tovarășii sătești (fie de credit ori de consum, valorizare, arendare, partelare etc.) și cu asigurarea vitelor, în rânduilele statorite de legea comercială.

3.) Să se adune capitalul social, la început de 300.000 coroane prin Asociațiune, Societatea pentru fond de teatru, băncile noastre și eventual alte fundațiuni ori bărbați privați ai neamului.

4.) Capitalul social va sluji ca garanță pentru câștigarea creditelor pe seama tovarășii sătești și mai ales ca garanță pentru tovarășii de asigurarea vitelor, ce s'ar întinde peste întreaga țară, prin agenturi, tovarășii locale. În felul acesta capitalul Centralei ar fi absolut la adăpost, căci speșele de susținere a Centralei s'ar acoperi din proviziunile ce-ar veni dela micile tovarășii, fie pentru alcătuire, fie pentru control, fie apoi, la asigurarea vitelor, din un procent anumit al taxelor.

5.) Prin alcătuirea Centralei propuse, s'ar ajunge două lucruri foarte însemnate: satele noastre și-ar putea găsi organizația economică prin tovarășii sătești, iar Asociațiunea, prima și cea mai de frunte societate culturală a noastră, și-ar găsi calea cea mai potrivită, ca să fie cunoscută, înțeleasă și îndrăgită de toți sătenii noștri, de întreg poporul nostru!

De încheiere spunem, că aceste șire le trimitem atât Asociațiunii noastre, cât și tuturor băncilor noastre românești, — ca să le supună înțeleptului lor stat.

Să dea Dumnezeu să fim bine înțeleși și pe urmele acestei înțelegeri, cât mai curând să se înalțe steagul falnic al tovarășii sătești.

Vasile C. Osvadă.

Din viața și înțelepciunea filozofului Thales.

De Ioan Dariu.

— Fine. —

Thales cunoștea bine, că răul cel mai mare între oameni este lipsa sau năcazul, care le covârșește pe toate; că cel mai iute este gândul, căci într-o clipă outrează toată lumea; că cel mai înțelept este timpul, că descopere toate și că lucrul cel mai plăcut este de a-și putea cineva face voia.

Dintre toate acestea și altele, câte le mai zice el, ies la iveală următoarele: 1. Ca să vorbești mult, nu e lipsă de mare dăru sau cumințenie; 2. Ca să vorbești puțin, trebuie gândire și înțelepciune; 3. Ca să poți mulțumi altora bănele ce îți l'au făcut, să faci și tu altora asemenea; 4. Omul să tindă samă de prietini, cari sunt de față și să nu uite pe cei ce nu sunt de față; 5. Se cuvine a da ajutor părintilor, ca să-l poată da și ei copiilor; 6. Nimic nu e mai dureros decât a vedea pe un tiran îmbătrânind la putere; 7. Aceia, cari se bucură de suferințele noastre, sunt asemenea în suferință ca și noi; 8. Să nu vorbim de rău pe aceia, cari ne vorbesc pe noi de rău; 9. Să nu facem nici noi aceea ce zicem că e rău la alții; 10. Adevărata fericire a omului stă într'aceia: a fi sănătos, a avea ceva avere și a nu trăi în prostie. 11. El zicea că viața și moartea sunt tot una; 12. El credea că nimic nu e mai greu în lume, decât a se cunoaște omul pe sine.

Thales mai avea și alte păreri și vederi destul de înțelepte despre lucruri și despre oameni, dar acelea se țin numai de oamenii învățați, pe cari ei le știu și eu nu scriu pentru ei, ci pentru cei ce n'ar ști, căci dacă ar ști toți, n'ar mai fi de lipsă nici un soris. O altă parte dintre ele le-a coplesit puterea vremii, ce a urmat după el. Pentru partea aceasta cu coplesirea vremii înțelepciunii lui vă pot spune una ca mirare.

Pe când era tânăr de 23 de ani, mamă-sa, Ceobulina, îl îndemna să se însoare cu o fată bogată. El răspuse: când cineva este încă june, nu e vremea de a se însura, când mai îmbătrânește, este prea târziu și un om între aceste două vârste nu se potrivește a se gândi la însurătoare. Cu toate acestea se sopteste în taină, că el spre sfârșitul vieții sale totuși s'ar fi căsătorit cu o egipteană înțeleaptă aproape ca și el. De aci ar eși la iveală, ca să le căsătorești atunci, când îți aști o femeie asemenea fie. Înțelepciunea lui Thales și aci are putere, dar vremea de azi, — nu știu mai bună ori mai rea, — are altă înțelepciune. Judecați și d-voastră,

dacă e mai bună sau mai rea decât a lui Thales, ori apoi asemenea lui!

Thales prin cumpătare și înțelepciune ajunse până la cele mai adânci bătrânețe, adecă până la frumoasa vârstă de 92 ani. Moartea lui s'a întâmplat pe neașteptate, tocmai pe când se afla față în amfiteatru, unde se întâmplau luptele gladiatorilor cu fiările sălbatică, după cum era obiceiul și priceperea oamenilor de pe atunci. Miletanii i-au făcut o înmormântare dintre cele mai strălucite.

Ținând samă de înalta înțelepciune a lui Thales, eu unul, nu înțeleg că ce l'a îndemnat să ia parte la priveștiștea aceea la o vârstă așa de înaintată și pe o căldură nesuferită, cum era atunci. Poate că omul după ce îmbătrânește se mai prosteste.

Ori ce s'ar zice, un lucru stă neîndoios, mândru și frumos, că mulți dintre cei ce se țin filozofi și înțelepți în lumea de azi, nu se pot măsura nici odată cu înțelepciunea lui Thales, iară el rămâne pururea o comoară întreagă de înțelepciune, nu pentru el, ci pentru noi.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1907

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 corone, pe șese luni 2 corone

Pentru România și străinătate: Pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

De pe Tocile.

Cabinet de lectură.

Duminecă la 1/14 Aprilie s'a reconstituit agentura de pe Tocile a Despărțământului I. Brașov al Asociațiunii, fiind aceasta însăși dorința vechiului birou al agenturii. Cu această ocazie s'au prezentat la adunarea de constituire, ținută în școala română din parohia Tocile, directorul Despărțământului d-l A. Bârșeanu, vicepreședintele comitetului d-l Dr. N. Vecerde și încă câțiva membrii ai comitetului. Adunarea a fost foarte bine cercetată și a dovedit mult interes pentru scopurile bune ale Asociațiunii. Tinerimea de pe Tocile era în deosebi bine reprezentată, ceea-ce a făcut cea mai bună impresiune asupra delegaților comitetului.

După deschiderea adunării, corul tinerimii sub conducerea d-lui G. Mercheșan a avut primul punct din program adunării, debutând cu un vesel cântec, bine executat. Apoi a luat cuvântul directorul Despărțământului d-l A. Bârșeanu și în cuvinte calde și însuflețite, cum cu orice ocazie suntem obișnuiți a-l auzi pe D-sa vorbind, a dat expresiune bucuriei sale că poporul nostru de pe Tocile, conștiință de sine dă iarăși semne de viață. Amintește despre trecutul nu tocmai depărtat al Românilor noștri Tocileni, când aceștia erau în plină activitate și propășire în cele economice mai ales și constată că stările de acum, durere, nu arată un progres față de trecut. Înșiră câteva năcazuri de-ale noastre și tot atâtea mijloace pentru delăturarea lor. În fine își arată în special bucuria pentru frumosul îndemn luat, de a se forma pe Tocile un cabinet de lectură, menit a întruni în zile de liniște și odihnă pe tinerii și bătrânii doritori de carte și de cultură.

Urmează alegerea comitetului. E proclamat de președinte Ven. părinte Vasile Sfetea. În comitet se aleg: Secretar: d-l G. Preșmercan, inv.; cassier: d-l G. Măciucă, pract. la Albina; controlor: d-l Ioan Giulevelcă; bibliotecar: d-l A. Gămulea, pract. la Albina; v.-bibliotecar: d-l Tr. Purcărea.

Ca membru în comitet să alege și dirigentul corului d-l G. Mercheșan.

După acestea d-l A. Bârșeanu face cunoscut în numele comitetului Despărțământului, că acesta va abona pentru cabinetul de lectură, înființat în legătură cu agentura, foia poporală a Asociațiunii »Țara noastră« și va îngriji ca în agentură să fie totdeauna una dintre bibliotecile sale ambulante. Mai departe face cunoscut că același comitet dăruiește pe sama cabinetului de lectură de sub îngrijirea agenturii 70 de broșuri, cărți folositoare pentru popor, pe cari le și înmaniază biuroului. Aceste cărți au să formeze începutul unei viitoare biblioteci stabile în parohia de pe Tocile.

D-l A. Bârșeanu declară, că și dânsul va abona dela sine o foie poporală pe anul acesta pentru nou înființatul cabinet de lectură. Această enunțaiune e primită cu vii mulțămite din partea adunării.

Un însuflețit membru d-l G. Olteanu, tipograf, încă promite că va abona dela sine pentru cabinetul de lectură foia »Gazeta Trans.« N-rul de Duminecă.

După terminarea acestor, adunarea are plăcere de a asculta câteva declamațiuni executate de d-șoara M. Pricu și tinerii Govna și Căpățină, precum și un cor dragut de copii, tot sub conducerea d-lui Mercheșan.

Adunarea se termină după câteva cuvinte de mulțămire, rostite de Ven. paroch V. Sfetea pentru membrii comitetului Despărțământului și mai ales pentru vrednicul și stimatul director al acestuia d-l A. Bârșeanu, la cari răspunde d-l Bârșeanu mulțumind cu vădită bucurie pentru interesul și însuflețirea dovedită de vrednicii noștri Români Tocileni la adunare.

Rap.

Pe altarul Domnului.

Stimate D-le Redactor! Vă rog binevoiiți a da loc acestor rânduri în mult prețuitul d-voastră ziar:

De vre-o câțiva ani tinerimea de pe Tocile a luptat și luptă încă și astăzi pentru mărirea fondului pentru renovarea picturii bis. sf. Treimi de pe Tocile. Dar nu numai tinerimea e condusă de ideea și de dorul de a vedea casa Domnului împodobită și înfrumșetată, ci chiar și bărbații căsătoriți și cu alte năcazuri, sunt aprinși de dorul de a împodobi sf. biserică. Așa d. e. mai în anii trecuți un grup de poporeni din parohia de pe Tocile au dăruit bisericii un prapor în valoare de 280 coroane. Eară acum o altă grupă de poporeni a făcut un frumos »Policaandru«, care e în valoare de 740 coroane, iar o a treia grupă a renovat Crucea răstignirii Domnului și Mântuitorului Isus Christos, care a costat 120 coroane. Sfințirea policandruului va avea loc în ziua Intrării Domnului Isus în Ierusalim, adecă în Dumineca Florilor, iar actual sfințirea Crucii răstignirii Domnului Isus Christos s'a săvârșit în 4 Martie st. v. a. c. în Dumineca a treia din acest post, în care s'a prăsnuit pe lângă praznicul Bunevestiri și chipul sf. Crucii.

Un act înălțător a fost această sfințire, participând un număr însemnat de parochieni. Serviciul divin l'a săvârșit parochul local V. Sfetea, ear răspunsurile liturgice cât și la sfințirea apei le-a executat corul copiilor în 3 voci, instruați și conduși de zelosul cantor d-l George Mercheșan. Acest cor de fetițe și băieți, a înălțat în mod însemnat sfânta slujbă. Îți era mai mare dragul să ascuți pe micuții copii cum lăudau pe Dumnezeu cu vocile lor ca de ingeri, în cântările liturgice, cu o nouă melodie care până acum nu s'a mai cântat în bisericile din Brașov. Își poate închipui ori și ce om, câtă muncă a trebuit să pună d-l G. Mercheșan, și câtă răbdare până i-a succedat acești copii să poată executa răspunsurile liturgice.

În primul rând d-lui G. Mercheșan i se cuvine totă recunoștința pentru inițiativa ce a luat cu formarea acestui cor, și pentru muncă și jertfa adusă de el la instruirea copiilor, iar dragălașelor fetițe și băieți pentru această frumoasă jertfă li se cuvine toată lauda. După cum sunt informat, mai multe d-șoare și domni au pus bază solidă la formarea unui mare și permanent cor bisericesc tot sub instruirea și conducerea harnicului cantor G. Mercheșan.

Dumnezeu să le ajute!

S.

Reorganizarea agenturii comunale în Rothav și prelegere poporală.

Ziua de 1 Aprilie st. v. a fost pentru Rothaveni o zi de bucurie. Comitetul despărțământului nostru al Asociațiunii prin delegații săi domni: P. Pop, jude reg. în pens., N. Bogdan secretar și A. Boldor di-

baciul prelegătoriu al despărțământului a reorganizat în aceea zi agentura comună, care dela moartea fericitului paroch I. Leucescu încetase de a mai funcționa, a prelat în administrațiunea agenturii o bibliotecă poporală, a ținut o prelegere economică și una cu skiopikonul și a împărțit mai mulți altoi între unii membrii ai Asociațiunii.

E vrednic de remarcat interesul ce l'au arătat Rothavsenii față de Asociațiunea noastră, față de prelegerile ce s'au ținut, și dragostea manifestată față de delegații comitetului, încât și dâșii s'au reintors din Rothav cu cele mai plăcute impresiuni. Cu acea ocaziune s'au înscris 33 de membrii ajutători și anume: D. Șica paroch I. Stoica inv. pens., G. Fulea inv., G. Șolca G. Radu sen. I. Dumitru, I. Baicu, N. Muntean, T. Inache, Z. Leuca, N. Pitiș, D. Cașăș G. Pitiș, G. Cirică jun. G. Păclea, N. Baicu D. Cațianu, G. Iorga, V. Cațianu, I. Burete G. Samoilă, P. Lungu, G. Cațianu, V. Boșorodea, I. Vlad, T. Cațianu, I. Răducan, V. Stoica, V. Vidrea jun., P. Muntean, G. Pușcaș jun., I. Țărean, Ana B. Țărean, — dintre cari s'a ales comitetul agenturii în persoanele d-or: D. Șica paroch preș., I. Stoica învăț. pens. secretar, G. Fulea învățător bibliotecar, Z. Leucă cassar, Nicolae Baicu controlor.

După reorganizarea agenturii și predarea bibliotecii și-a ținut d-l A. Boldor instructivă sa prelegere economică »Despre plantarea pomilor« cu demonstrațiuni practice, plantând doi altoi frumoși în grădina școlii, apoi s'a împărțit la 9 inși câte un altoi, dăruit de despărțământ, pentru ca să fie un îndemn pentru Rothavseni să îmbrățișeze acest ram al economiei, iar mai pe urmă tot d-l A. Boldor a ținut o prelegere foarte interesantă arătând cu skiopikonul scene din viața d-lui Christos precum și alte tablouri de interes general mai ales geografice.

X.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 18 Aprilie. Ministrul Wekerle a declarat în comisiunea financiară, că guvernul va realiza garanțiile constituționale puse în vedere în mesajul tronului.

Praga, 18 Aprilie. Astăzi se vor prezenta în audiență la Maj. Sa Monarhul reprezentanții conziliului comunal, pentru a-l ruga de a petrece an de an un timp oarecare în capitala Boemiei.

Viena. 18 Aprilie. Ziarul »Corriere della sera« publică un lung articol datorit lui Mantegazza, cu privire la politica din Balcani. Turcia, spune acel articol, este convinsă, că numai cu puterile ei, nu va putea să biruiască pe Bulgaria, în cazul unui eventual războiu. Din cauza aceasta, Turcia caută cu ori ce preț alianța unei puteri vecine cu Bulgaria. Munir-pașa a fost trimis în acest scop la Belgrad, unde intervenind pe lângă guvernul sârbesc, acesta a primit alianța Turciei. Același lucru l'a încercat Munir-pașa și la București. Guvernul român a respins însă categoric propunerea de alianță ce i s'a făcut.

București, 18 Aprilie. Din cauza to-pirei zăpezilor și a ploilor continue s'au produs mari inundații pe linia dintre Faraoni și Bacău, între kilometrul 405 și 500. Linia e deplazată pe o întindere de 200 metri. Avizându-se despre aceasta la stația Faraoni s'a putut opri la timp trenul expres nr. 5, care a suferit o întârziere de 2 oare. Lucrătorii pentru întreținerea liniei lucrează la restaurarea liniei ferate.

Berlin. 18 Aprilie. Opinia publică discută cu aprindere întâlnirea regelui Eduard cu suveranul Italiei. Presa germană atacă cu înverșunare pe regele Angliei și mai ales »Kölnische Ztg.« într'un senzational articol al său declară că Eduard VII plănuiește uniunea tuturor țărilor latine și desăvârșita izolare a Germaniei.

Mexic. 18 Aprilie. După ultimele știri 38 persoane au fost ucise și 93 rănite în cutremurul din localitatea Ayontla și Omelpepe, cari au fost cu totul distruse. Orașul Acapulco a fost inundat în parte. Orașul Tirpa a suferit pagube mari. Mai multe părți ale liniei ferate de la sud au fost inundate.

Reuniunea

învățătorilor români gr. cat. din Arhidieceză.

Mărgău, 2 Aprilie 1907.

În două din ultimele articole, ce s'au publicat până acum în „Gazeta Transilvaniei“ sub titlul de mai sus, s'a face amintire și de despărțământul „Morlăci“ a cărui președinte e subscrisul. În aceste articole scrise pe baza raportului comitetului central, cetit în adunarea gen. a Reuniunii din toamna anului trecut, ținută în Blaj, s'a aminteste, că George Lungu, fostul cas-sar al desp., din taxele încasate dela mem-brii nu a administrat Cassei centrale suma de 40 cor. și așa a rămas dator cu acea-asta sumă și că Biroul central deși l'a pro-vocat să o administreze, totuși n'a făcut-o, din care cauză Biroul central va cere cer-cetare disciplinară în contra lui. Autorul articolelor cere deslușiri în cauză dela președintele desp. zicând „ne-ar obliga mult președintele despărțământului când ar desluși starea lucrului“ etc.

Până acum fiind greu morbos nu am putut răspunde, și nici nu a fost de lipsă, deoarece în însuși articolul publicat în nu-mărul 54 al „Gaz. Trans.“ s'a dau toate deslușirile, afară de aceea, că cerut-a Bi-roul central până acum cercetare discipli-nară în contra numelui cas-sar ori ba; apoi nici nu sunt în plăcuta stare de a putea da deslușirile cerute, pentru-că și eu numai atâta știu despre starea lucrul-ui, cât am cetit în raportul comitetului central. Până acum nu am cunoștința des-pre aceea, că amintitul cas-sar ar fi sol-vit suma cu care a rămas dator și nici despre aceea, că cerutul-a cercetare disci-plinară în contra lui, pentru-că aceste nu se fac prin mine ca președintele desp. sau și cu conlucurarea mea, ci cu totul in-dependent de mine, prin biroul central, fără ca eu să fiu în cunoștință de măsurile ce a luat biroul sau de rezultatul ob-ținut în urma acelor măsuri și așa în cau-zele, ce le rezolvă Biroul central, eu ca președintele desp. nu pot da nici o des-lușire. În astfel de cazuri Biroul central e chemat și poate da deslușiri.

Ioan Mango,
învățător, președintele
desp. „Morlăci“.

Soia.

de
I. Pampu, învățător.
(Fine.)

Soia crește în pământ de ori ce soiuri, ceea-ce nu să poate susține și despre alte plante. Resistența soiei la frig, umezală precum și la secetă este mare, prin ce încă întrece alte plante. Locurile umbroase însă nu le iubește. Ea să pune în cuiburi ca și fasolea și în timpul când să sa-mănă fasolea. Pământul trebuie să fie bine lucrat și mărunțit. În fie-care cuib punem câte 2—3 boabe și depărtarea dela cuib la cuib va fi de 40—50 cm. sau să poate să-măna cu mașina îngropăcare, lă-sând între rânduri o depărtare de 40—50 cm., iar dela fir la fir 10—20 cm. Adâncimea la care să pune bo-nul de soie e de 3—6 cm. Ea tre-bue săpată din vreme ca să nu-o înădușe buruiana. Să sapă și de a doua oară. Soia galbină și soia neagră în timp de 3 luni e coaptă. A-ceasta să cunoaște că păstăile și frunzele îngălbinesc. Pe un fir care crește de circa 50—60 cm. înalț*) să fac o mulțime de păstăi, cari au numai câte 3 boabe. Pe un fir ales am numărat 760 boabe, dar produc-ția ei să poate lua 1: 100. O însu-șire prețioasă are că nu o atacă pa-rasiții fiind-că e păroasă. Mie mi-s'a întâmplat că soia cea neagră să-mă-nându-o unde a fost țelină o-au cam stricat șoarecii astăvară, pe cea gal-bină însă, sămănată între cucuruz și în grădina de legumi, nu o-au atacat.

Culesul să face așa, că să taie cu săcurea sau să smulge din pă-mânt, să adună și să pune la adă-

post într'o șură, unde să se uște bine și să ajungă la măturitate toate pas-tăile rămase în urmă. Apoi să îm-blățește cu imblăcii sau cu un băț. Când să imblățește e bine, să se scoată la soare timp de 1—2 oare, astfel păstăile să uscă și să îmblă-tesc foarte ușor,

Compoziția chimică a soiei de-terminată în Institutul de chemie din București, este cea următoare:

	soia galbină	soia neagră
Materii azotoase . . .	34.45%	42.60%
„ grase	19.17 „	14.96 „
Idrați de carbon . . .	26.71 „	22.39 „
Cenușă	4.43 „	4.49 „
Celuloasă	5.21 „	5.08 „
Apa	9.98 „	10.08 „
	100.00%	100.00%

Din acest tablou să vede destul de limpede superioritatea soiei în albumin și grăsime față de celelalte păstăioase. Deci nu trebuie să ne mirăm când știm că Japonezul viteaz, care cultivă altcum și fasolea, mază-re, linte, urezul etc. soia încă o cultivă în mare măsură. „Urezul Ja-ponezului e totdeauna mestecat cu soia“, zice un ministru japonez.

La întrebarea cum să întrebun-tăm soia răspund cu un estras al „Notelor explicative la panourile din pavilionul soiei“ de Dr. A. Urbean, din cari am gustat și eu astăvară la București:

Lapte de soia. 100 grame făină de soia să bate bine cu un litru de apă moale, apoi se strecură și să încălzește la foc. Obținem un litru de lapte, care fiind de post, poate fi întrebunțat în tot timpul anului. Un adaus de sare nu strică. Să poate adauge și puțin zahăr mai ales pen-tru copii. (În lipsă de făină de soia să va procede la fel ca la prepararea laptelui de migdale, anume: să pune în puțină apă moale boabe de soia ca să se moaie. după 1—2 ceasuri să scot din apă și să pisează în piua de lemn (de pisat grâu etc.) ca să formeze o pastă uniformă, în care să nu se simță prin pipăire bucăți nesfărâmate. La aceasta pastă să adaugă câte puțin din apa în care a stat Soia de s'a muiat, frecând bine cu pisălogul până ce să obține o spumă albă, persistentă. Apoi să continue cu adăugirea de apă moale în proporția de 10 părți apă pen-tru o parte de soia. În urmă să strecoară prin pânză, să încălzește și să adaugă după plac puțin zahăr și sare.) Chinezii folosesc aproape numai lapte de soia.

Brânză de soia: Să obține din lap-tele de soia întrebunțând aceleași proce-dee ca la laptele de vacă și de oaie.

Uleiul de soia e foarte gustos și să folosește la toate bucatele, la cari să fo-losește uleiul de lemn sau unsoarea de porc. Arde în lămpi. — Să obține ca și uleiul de in și de cânepă.

Cafea de soia: Soia convenabil pră-jită e incontestabil cel mai bun surogat al cafelei. Cu deosebire să recomandă co-piilor fiind-că nu excitează ca cafeiul sau ciaiul.

Pâna de soia: Pânea de grâu având un adaus de 1/7 făină de soia, e cu 50% mai bogată în materii azotoase decât pâ-nea obicinuită. Pânea cu soia are un gust excelent și nu să uscă așa curând ca pâ-nea obicinuită. Iată o tabelă a pânei cu soia în comparație:

	Pâna de 1 pt. soia	soia și	Pâna de
	grâu %	grâu în	soia galb
	7 p. grâu	p. egale	
Mat. azotoase	7.0	11.0	26.0
Mat. grase	0.5	2.6	14.1
Idrați de C.	15.0	44.9	31.6
Cenușă . . .	1.0	0.9	1.9
Celuloasă . .	0.5	0.6	0.5
Apă	40.0	40.0	37.0

Am făcut pâna de soia în proporția: 1/7, 1/4 și 1/2 soia și susțin că e foarte gustoasă și nutritoare.

„Observ că toate bucatele, în cari intră făina de grâu, de săcară, de cucuruz, precum și tot felul de aluat (tăiețai, galuște etc.) supoartă un adaus de soia. A-mestecat în proporția de 1 parte soia cu 7 părți de făină de grâu, săcară, cucuruz, cartofi — servește la gătirea tuturor bu-catelor, în cari intră făina de grâu, să-cară etc. și mărește cu 50% valoarea lor nutritivă“ — zice Dr. A. Urbean.

Soia când să duce la moară, trebuie să fie uscată bine, altcum să macină rău fiindcă e uleioasă.

Societatea „Sămănătorul“ din Gherla.

Banca Economă din zi în zi se prezintă tot mai productivă în lucrurile practice, la cari se angajază cu scopul de a-și da tributul său poporului în aceea măsură, în care puterile îi permit și în aceea măsură, în care ar trebui să facă toate băn-cile noastre după ce odată s'au dezvoltat cu concursul poporului.

Mai în nou în legătură cu filiala E-conomului din Gherla, după o adunare de constituire, foarte cercetată, ce s'a ținut în Gherla la 25 Martie sub presiul protopopului Dr. E. Dăian, au pus harnicii dirigiatori bază unei societăți agricole pe acții sub numele de „Sămănătorul“.

Societatea „Sămănătorul“ are pro-gramul următor de muncă: Promovarea și îndătinarea poporului la o economie mai rațională și mai efectivă, prin ce s'ar ridica bunăstarea materială a poporului. Pentru acest scop societatea va acvira tuturor poporenilor, cari vor avea lipsă, cu înlesnirea posibilă tot soiul de sămânțe, cari vor corăspunde ținutului acesta, — va procura și răspândi instrumente mai bune și mai efective precum și mașini agricole.

Sămănătorul s'a început deja activi-tatea și deja s'au vândut pluguri cu de-osebire și sămânțe în cvant considerabil.

Meritul înființării acestei societăți este a se atribui d-lui Dr. Amos Frâncu, care ca director executiv al Economului, cu pricepere neîntrecută și cu hotărîre firmă caută toate mijloacele, prin cari s'ar putea promova bunăstarea materială și in-telectuală a poporului.

Activitatea D-Sale în cadrul despăr-țământului Clujului al Asociațiunii e cu-noscută. Luăm act despre noua societate cu atât mai vărtos, fiindcă prin asta vedem dirigiatorii harnicii ai Economului în-ținând din puterile băncii centrale și pen-tru Gherla o parte considerabilă și cu program bun. Și vedem formându-se din filiala noastră azi mâne un focalar de sine stătător, care credem firm că va fi și fo-cular cultural cu o cale.

Membrii în direcțiune s'au ales: de prezident d-nul Ioan Godolean, notar în Giulatelez, de viceprezident: d-nul Nicolae Tincu, preot, dirigitul filialei, care în în-ființarea societății s'a luat partea prin ne-obositul zel, de secretar: Andrei Todoran, de cas-sar: Iosif Leményi din Bonțiu, ca membrii: Nicolau Gogan, Paul Salvan, Ga-vril Cupșa.

S'au ales de membrii în comitetul de supraveghere: Petru Cheresteș, proto-pop în Buza, Augustin Plăian, preot în Silvaș și Gregoriu Iuga, preot în Chirău.

Dorind mare succes tinerelui „Să-mănător“, accentuăm că lipsa de atari societăți în ținuturile noastre românești peste tot e simțită și dorim ca și alte bănci să creeze atari institute.

R.

Bibliografie.

În editura librăriei H. Zeidner, Bra-șov (tipografia A. Mureșianu) a apărut un drăguț volum de poezii vechi românești sub titlul „Mănușchi de flori“, colecție de poezii și cântece vechi culese și puse în rând de N. Oancea sen. inv. penz. în Brașov. Autorul, care închină această co-lecție neamului său, pe care l'a slujit cu credință timp de 34 ani, zice în cuvântul adresat cetitorilor că a dat aceste poezii în vileag, „ca astfel și tineretul de azi să se poată desfăta cu ele, precum ne-am des-fătat noi bătrânii și părinții noștri la tim-pul său“.

În editura librăriei Ciurcu din Bra-șov au apărut următoarele scrieri:

Din Biblioteca teatrală edată de „So-cietatea pentru crearea unui fond de tea-tru român“ volumele 11: „Dragoste cu toane“, pastorală într'un act și în versuri de Goethe, tradusă de St. O. Iosif (preț 50 fil.) și Nr. 12: „O ședință comunală“, comedie în două acte de George Stoica. (Preț 80 fil.)

Din biblioteca teatrală edată de edi-tura librăriei Ciurcu: „Chinematografal“ comedie într'un act de Demetriu Boșca, învățător (preț 30 fil.) și „Două nebunii“ icoană familiară în 2 tablouri prelucrată după N. Gane de Demetriu Boșca inv. (preț 30 fil.)

Apoi: „Mulle și de toate într'un sin-our sat aflate“ (poezii, cântece populare vechi și versuri religioase de George Mai-can, inv. (preț 24 fil.) și „Glume din lume adunate și în lume date“ culese de G. Maican, inv. și anume: Adam și Eva poveste de Rogoz și „Cine dă un ban, Dumnezeu îi dă doi“ de Teodorescu G. Kirileanu (preț 24 fil.)

Sonorul, cântec ce să cântă la în-mormântarea D-lui nostru Isus Christos a apărut pe muzică modernă pentru o sin-gură voce de Lazar Stefănescu. Preț 1 co-roană și se poate procura prin Librăria A. Mureșianu, plus 10 bani porto.

A apărut Nr. 4 din „Economia“ (anul III), foaie economică ilustrată, ce apare în Caransebeș sub redacția magistrului silva-vanal Alexandru Diaconovich. Cuprinsul: Apărarea pasărilor. Din albinărit: Fagurii. Cultura băgrinului. Cum să îngrijim pri-măvara sămănturile de toamnă? Infor-mațiuni: Pentru promovarea culturii pe-penilor. Protecția pasărilor. Imbunătățirea izlazurilor. Se scumpește vitriolul de aramă. Curs de viierit pentru învăță-tori. Varietăți: Mănuși pentru împraștia-rea îngrășămintelor artificiale. Un nutre-mânt bun pentru găini. Regule pentru clo-cit. Sămănturile de mazere. Pui de găseă. Situația agricolă. Responsabilitatea păzi-torilor de câmp. — Abonamentul la an 4 cor., la 1/2 an 2 cor.

Mulțumire publică.

Cu ocaziunea petrecerii populare, aranjată de Tinerimea română de pe Coasta (Brașov-Scheiu), Sâmbătă în 3 (16) Martie a. c., în presara de lăsată postului de Paști, s'au făcut următoarele contribuiri peste taxă și oferte marinimoase, pentru cari subscriși, în numele Comitetului aranja-tor, exprimă tuturor cele mai călduroase mulțămite:

N. Dima 10 cor., Dr. N. Mănoiu 6 cor., B. Einzig 6 cor., Dr. V. Saftu 5 cer., Dr. Leményi 5 cor., Dr. Moșoiu 5 cor., P. Popovici 5 cor., Dumitru Lupan 3 cor., A. Vlaicu 3 cor., Dr. C. Lăcea 2 cor., Dr. Ios. Blaga 2 cor., V. Onițiu 2 cor., M. & N. 2 cor., N. N. 2 cor., G. Navrea 2 cor., L. C. 2 cor., George Furnică 2 cor., Va-sile Colacea 2 cor., Pant. Dima 2 cor., G. Dima 2 cor., T. Roșca, preot Hălchiu 1 cor., G. B. 1 cor., A. Ciortea 1 cor., Pe-trovici 1 cor., Dogar 1 cor., Petric 1 cor., Chariton Petric 1 cor., S. Teodor 1 cor., G. Oltean 1 cor., R. Mogoș 1 cor., N. Co-lacea 1 cor., R. Colacea 1 cor., N. Renel 1 cor., Ioan Fl. Muntean 1 cor., Ioan Bă-dițoiu 1 cor., George Mic 1 cor., Blösz Károly 1 cor., N. N. 1 cor., N. N. 1 cor., D. Popovici 1 cor., J. M. 1 cor., Ioan La-cea 1 cor., I. Furnică 60 b., George Ol-tean 60 b., Ioan Gogonatu 60 b., A. P. 60 bani, Florea Crețoiu 60 b., George Câr-stolovean 50 b., Dumitru Cârstoilovean 50 b., Ioan Muntean 40 b., Ioan Chiția 40 b., N. Spudercă 40 b., Vasile Fulga 40 b., Ilarie Giurgiu 40 b., George Fulga 40 b., Elena Pulpaș 40 b., Ioan Peligrad 40 b., D. Bărbier 40 b., N. Barbu 40 b., Vasile Ogea 40 b., G. Pestrea 40 b., Toma Iliescu 40 b., Ioan Găitănar 40 b., Brăduc 40 b., Bobiț 40 b., M. George 40 b., N. N. 40 b., Neculae Drăcea 40 b., Stefan Furnică 40 b., D. Brânză 40 b., S. Căpățină 40 b., G. Vlaicu 40 b., Vasile Haller 30 b., Maria Gușu 30 b., G. Mitoc 30 b., George Curcă 24 b., Nedeleu Hârbea 20 b., Du-mitru Chiroiu 20 b., Ioan Muntean 20 b., Ioan Frunză 20 b., G. Furnică 20 b., Ioan Înălbitor 20 b., Alexe Panțu 20 b., D. Pestrea 20 b., G. Călin 20 b., M. Panțu 20 b., Ioan Găitan 20 b., F. Bărbier 20 b., G. Renel 20 b., B. Orghidan 20 b., Voina Scurtu 20 b., N. N. 20 b. și Maria Loga 10 bani.

Brașov, 23 Martie v. 1907.

Nicolae Russu, secretar.
Ioan Prios, președinte.

MULTE ȘI DE TOATE.

Anecdota din timpul răscărilor.

Înainte crâșmei lui Leiba Marcoviei din Dulceni, în Moldova, stau două mii de țărani amenințători.

— Să ești afară Leiba! strigă ei cu putere.

Leiba care și-a trimes mai de mult familia în altă parte, la oraș, tremură ca varga și se uita de jur împrejur prin odaie.

— Afară, Leiba!

— Dar pentru di ce? întrebă el la oblonul ferestrei!

— Dă-ne rachiul!

— Nu mai am!

— Atunci vino tu singur. Nu-ți fa-cem nimic.

Leiba se gândeste cu groază, cum au să-l sfîșie în mii și mii de bucăți, cum au să-i jăfuiască dugheane, cum au să-și împartă țărani între ei straele lui, ale Re-bechii; banii lui în aur, în argint, în hâr-tii... Dar, pe lângă viață toate astea sunt mofturi.

*) D-l profesor N. Pop susține în „F. Școl.“ Nr. 4—1906 că trebuie să i-să puie par; eu însă aceasta o află de superflu, fiindcă e crăcuroasă și nu crește înalț.

Imprumut hipotecar.

dela cassa de păstrare generală din Sibiu.
(Allgemeine Sparkassa.)

Cassa generală de păstrare din Sibiu acordă imprumuturi hipotecare pe lângă replătire de anulăți de 1/2 an (capital și interese laolaltă) cu următoarele condițiuni:

A. 5 1/4% interese la imprumutul minimal de 20.000 coroane:

a) la replătirea în 41 ani
în 82 rate de 1/2 an cu K. 29.60 pentru fie-care 1000 coroane,
b) la replătirea în 35 ani
în 70 rate de 1/2 an cu K. 31.08 pentru fie-care 1000 coroane.

B. 5 1/2% interese la imprumutul minimal de 10.000 coroane:

a) la replătirea în 44 1/2 ani
în 89 rate de 1/2 an cu K. 30.01 pentru fie-care 1000 coroane,
b) la replătirea în 27 1/2 ani
în 55 rate de 1/2 an cu K. 35.07 pentru fie-care 1000 coroane.

C. 5 3/4% interese la imprumutul minimal de 3000 coroane:

a) la replătirea în 40 ani
în 80 rate de 1/2 an cu K. 31.84 pentru fie-care 1000 coroane,
b) la replătirea în 25 ani
în 50 rate de 1/2 an cu K. 37.47 pentru fie-care 1000 coroane,
c) la replătirea în 10 ani
în 20 rate de 1/2 an cu K. 65.05 pentru fie-care 1000 coroane.

D. 6% interese la imprumutul minimal de 1000 coroane:

a) la replătirea în 32 ani
în 64 rate de 1/2 an cu K. 34.98 pentru fie-care 1000 coroane,
b) la replătirea în 23 ani
în 46 rate de 1/2 an cu K. 39.81 pentru fie-care 1000 coroane,
c) la replătirea în 18 ani
în 36 rate de 1/2 an cu K. 45.05 pentru fie-care 1000 coroane,
d) la replătirea în 15 ani
în 30 rate de 1/2 an cu K. 50.09 pentru fie-care 1000 coroane.

Imprumuturile se plătesc — afară de subtragero de 1% proviziune odată pentru totdeauna — în suma întreagă.

Rugări pentru imprumuturi mijlocește Agentura Principală a Băncii Gen. M. de Asigurare „Transilvania” în Brașov Strada Mihael Weiss nr. 24.

10-12.2301.

Săpun de lapte de crini

„Steckenpferd“

de Bergmann & Cie Dresden u. Tetschen a/E.

este cel mai bun și cu efect din săpunurile medicinale contra pisstruilor și a obține a piele moale delicată și un teint trandafriu. Bucata cu 80 bani se capătă în toate farmaciile, Droguerii, Parfumerii și la friseri.

2812,1-20.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“ din Sibiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

 contra pericolului de incendiu și esplosiune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

 asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capital asigurat asupra vieții: **94,975.294 cor.** **9,239.195 coroane.**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4.295.120-15 c., pt. capitale asig. pe viață 3.760.810-21 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I. curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Avis!

„Legatiunea meseriașilor de construcții pentru clădiri din Brașov” publică concurs pentru oficiul de **secretar**, să pretinde limba maghiară, română și germană și cunoștințe în contabilitate și concipiare. Salariul anual este 840 cor. pe lângă oare de oficiu de jumătate zi.

Ofertele înscrise și închise sunt a să înainta până la 24 Aprilie a. c. la oarele 12 la președintele legatiunii.

GEORGE DUȘOIU,

Nr. 2811,2-3. str. orfanilor Nr. 27.

Mare surprindere!

Nu se mai oferă încăodată ocaziunea 650 obiecte numai cu fl. 1-95.

Un ciasonic Precesion-Anker aurit, mers regulat 3 ani garanție; 1 cravată modernă; 2 basmale fine; 1 inel pentru bărbați; 1 țigaretă cu chihli-bar; 1 broșe eleg. de dame, (noutate) 1 oglindă de buzunar; 1 punguliță de bani; 1 păr. nasturi de manjete, 3 nasturi toate de aur Double; 1 album cu 10 chipuri frumoase; 3 obiecte hazlii pentru tînăr și bătrân; calimăr de Nikel; 20 obiecte de scris, și încă 400 obiecte diverse indispensabile în casă. Toate laolaltă cu ciasonicul care singur face banii costă numai fl. 1-95.

Se pot procura cu rambursă sau trimiterea sumei înainte dela Schweizer-Uhren-Exporthaus

A. GELB, Krakau Nr. 10.

În 6 zile la AMERICA.

Transport de persoane
în
TOATE PĂTURILE DIN LUME.
Cereți clarificări și îndrumări.
E de ajuns carte postală.

Răspundem românește.

FALK et Comp.
Secția românească.

Hamburg.
Strada Raboisen Nr. 30.

Pene de gâscă
ieftine, din Boemia,
pentru umplut perină,
5 Kilo nou curățite Cor. 9-60, mai bune Cor. 12.—, fulgi albi Cor. 18-24, fulgi ca zăpada Cor. 30-36. Se trimite franco cu rambursă. Se primește îndărăt séu se schimbă ce nu convine cu rebonificarea portului postal.
BENEDICT SACHSEL, Lobes 357
Post Pilsen, 17-6, Böhmen.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURÎ.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, in toată mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndărpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia **A. MUREȘIANU, Brașov.**

Cultivarea feței și a mânilor:

Kaloderma-Gelée, Liodermin, Emolotin, Glycerin și Gellée de castraveți, Honey Jelly, ș. a. se capătă la

G. Eitel,
Strada Vămei 18.